

V Bruseli 8. septembra 2025
(OR. en)

12600/25

COASI 94
ASIE 29
CFSP/PESC 1307
PE 59
ECOFIN 1141
WTO 70
COHOM 136

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	8. septembra 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	JOIN(2025) 19 final
Predmet:	SPOLOČNÁ SPRÁVA EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE Osobitná administratívna oblasť Hongkong Výročná správa za rok 2024

Delegáciám v prílohe zasielame dokument JOIN(2025) 19 final.

Príloha: JOIN(2025) 19 final

EURÓPSKA
KOMISIA

VYSOKÝ PREDSTAVITEĽ
ÚNIE PRE
ZAHRANIČNÉ VECI
A BEZPEČNOSTNÚ POLITIKU

V Bruseli 8. 9. 2025
JOIN(2025) 19 final

SPOLOČNÁ SPRÁVA EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Osobitná administratívna oblasť Hongkong

Výročná správa za rok 2024

SPOLOČNÁ SPRÁVA EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

OSOBITNÁ ADMINISTRATÍVNA OBLASŤ HONGKONG:

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2024

Zhrnutie

Od odovzdania Hongkongu Čínskej ľudovej republike v roku 1997 Európska únia (EÚ) a jej členské štáty pozorne sledujú politický a hospodársky vývoj v Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong (ďalej len „OAO Hongkong“).

Komisia a vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku/podpredseda vydávajú v súlade so záväzkom prijatým voči Európskemu parlamentu v roku 1997 výročné správy o vývoji v Hongkongu. V uplynulých rokoch sa v rámci týchto správ kládol osobitný dôraz na uplatňovanie zásady „jedna krajina, dva systémy“ a na autonómiu Hongkongu stanovenú v hongkonskom základnom zákone.

Táto 27. správa sa vzťahuje na rok 2024. Z politického hľadiska tento rok poznačili tieto udalosti: i) právne predpisy podľa článku 23 základného zákona, ktorých výsledkom je rozsiahle „nariadenie o ochrane národnej bezpečnosti“; ii) stály dôraz na národnú bezpečnosť v štvrtom roku po zavedení zákona o národnej bezpečnosti vrátane významných súdnych procesov proti nezávislým médiám a zástancom demokracie; a iii) znepokojujúci nárast prípadov obťažovania novinárov a subjektov občianskej spoločnosti. Pretrvávalo narušanie autonómie Hongkongu a základných slobôd a práv obyvateľov Hongkongu, hoci Čína v roku 1997 súhlasila so zachovaním tejto autonómie a týchto slobôd najmenej do roku 2047. V porovnaní s represiami, ktoré nasledovali po zavedení zákona o národnej bezpečnosti v roku 2020, bolo však vykonávanie nariadenia o ochrane národnej bezpečnosti doteraz pomerne mierne. Rok 2024 naďalej prinášal aj súdne rozhodnutia podporujúce presadzovanie práv LGBTIQ+ osôb. Komplexná legislatíva na ochranu párov rovnakého pohlavia, ktorú hongkonský súd najvyššieho stupňa nariadil v septembri 2023, by mala byť prijatá na jeseň 2025, ale očakáva sa, že bude odložená.

V roku 2024 pokračovali súdne konania vedené proti prodemokratickým aktivistom, advokátom a politikom na základe zákona o národnej bezpečnosti a iných právnych predpisov, v niektorých prípadoch so značnými prietiahmi. V procese proti 47 prodemokratickým aktivistom, ktorí sa zúčastnili na primárnych voľbách v roku 2020, hongkonský súd odsúdil 45 obžalovaných na tresty odňatia slobody v rozmedzí od 4 rokov a 2 mesiacov do 10 rokov, pričom dvoch oslobodil. V inom procese boli obvinení dvaja bývalí šéfredaktori rozpusteného nezávislého média Stand News na základe zákona o protištátnej činnosti z koloniálnych čias. Jeden zo šéfredaktorov bol odsúdený na 21 mesiacov a druhý na 11 mesiacov odňatia slobody. Ide o prvé odsúdenie novinárov za trestný čin protištátnej činnosti v Hongkongu za posledných 72 rokov. Súdny proces proti podnikateľovi v oblasti médií a zástancovi demokracie Jimmymu Laiovi v roku 2024 pokračoval a Lai sa postavil pred súd ako svedok. V súdnom konaní došlo k značným prietiahom. Namiesto 83 pojednávacích dní, ktoré súd pôvodne prideliť na súdne konanie v roku 2024, bolo v roku 2024 celkovo 110 pojednávacích dní. Ukončenie súdneho konania sa neočakáva skôr ako v polovici roka 2025. Lai je vo väzbe nepretržite od 31. decembra 2020, a to väčšinou v samoväzbe. V prípade vedenom proti Hongkonskej aliancii na podporu vlasteneckých demokratických hnutí v Číne, ktorej členkou je aj prominentná aktivistka Chow Hang-tung, sa súdne konanie malo začať v roku 2024 a v decembri bol

začiatok konania naplánovaný na máj 2025. Mnohí obžalovaní sú od polovice roka 2021 držaní vo väzbe, v niektorých prípadoch dlhodobo v samoväzbe.

V rámci extrateritoriálneho uplatňovania zákona o národnej bezpečnosti hongkonské orgány v roku 2024 vydali zatykače (s ponúkanou odmenou) na šesť hongkonských prodemokratických aktivistov v exile. Polícia vypočúvala príbuzných a ďalších známych hľadaných aktivistov. Tento vývoj naďalej podkopáva dôveru v právny štát v Hongkongu.

Hoci sa v Hongkongu vo všeobecnosti zachováva sloboda internetu, orgány naďalej blokovali online obsah považovaný za citlivý. Odvolací súd 8. mája vyhovel žiadosti vlády o zákaz protestnej hymny „Glory to Hong Kong“. Orgány tvrdili, že pieseň „bola použitá na podnecovanie iných“ k páchaniu trestných činov proti národnej bezpečnosti, ako je separatizmus a protištátna činnosť.

EÚ opakovane vyjadrila obavy v súvislosti s týmto vývojom, a to vo verejných vyhláseniach aj v súkromných výmenách názorov s predstaviteľmi Číny a Hongkongu.

Vysoký predstaviteľ a podpredseda Komisie vydal v mene Európskej únie toto vyhlásenie týkajúce sa Hongkongu:

- 19. marca 2024 – Vyhlásenie k prijatiu nových právnych predpisov v oblasti národnej bezpečnosti¹.

Hovorca EÚ vydal vyhlásenia v súvislosti s Hongkongom týkajúce sa týchto záležitostí:

- 30. mája 2024 – Vyhlásenie hovorcu k rozsudku v prípade „Hongkong 47“²,
- 4. júna 2024 – Vyhlásenie hovorcu k 35. výročiu udalostí na Námestí nebeského pokoja³,
- 29. augusta 2024 – Vyhlásenie hovorcu k odsúdeniu bývalých šéfredaktorov Stand News⁴,
- 19. novembra 2024 – Vyhlásenie hovorcu k vyneseniu rozsudku v prípade „Hongkong 47“⁵,

Príspevok hovorcu EÚ na sociálnej sieti X (predtým Twitter) o Hongkongu sa týkal tejto záležitosti:

¹ Vyhlásenie vysokého predstaviteľa v mene Európskej únie k prijatiu nových právnych predpisov v oblasti národnej bezpečnosti, 19. marca, k dispozícii na adrese: <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2024/03/19/hong-kong-statement-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-on-the-adoption-of-new-national-security-legislation/>.

² Vyhlásenie hovorcu k rozsudku v prípade „Hongkong 47“, 30. mája, k dispozícii na adrese: https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-verdict-%E2%80%99Chong-kong-47%E2%80%99D-case_en.

³ Vyhlásenie hovorcu k 35. výročiu udalostí na Námestí nebeského pokoja, 4. júna, k dispozícii na adrese: https://www.eeas.europa.eu/eeas/china-statement-spokesperson-35th-anniversary-tiananmen-square-events_en.

Vyhlásenie hovorcu k odsúdeniu bývalých šéfredaktorov Stand News, 29. augusta, k dispozícii na adrese:⁴ https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-conviction-former-chief-editors-stand-news_en.

⁵ Vyhlásenie hovorcu k odsúdeniu v prípade „Hongkong 47“, 19. novembra, k dispozícii na adrese: https://www.eeas.europa.eu/eeas/hong-kong-statement-spokesperson-sentencing-%E2%80%99Chong-kong-47%E2%80%99D-case_en.

- 24. decembra – Príspevok o extrateritoriálnych zatykačoch vydaných hongkonskými orgánmi⁶.

Úrad EÚ v Hongkongu zverejnil na sieti X (predtým Twitter) príspevok týkajúci sa tejto záležitosti súvisiacej s právami:

- 27. novembra – Príspevok o rozhodnutí hongkonského súdu najvyššieho stupňa, ktorý potvrdil rozhodnutia, ktorými sa párom rovnakého pohlavia priznávajú rovnaké práva na bývanie a dedenie⁷.

EÚ vyjadrila 24. septembra 2024 na 57. zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva obavy týkajúce sa situácie v oblasti ľudských práv v Hongkongu. EÚ vyzvala „čínsku vládu a hongkonské orgány, aby obnovili plné dodržiavanie zásad právneho štátu, základných slobôd a demokratických zásad“⁸. Počas Valného zhromaždenia OSN 22. októbra 2024 EÚ zdôraznila svoje obavy z vývoja v Hongkongu v súhrnnom vyhlásení, ktoré sa čítalo v Treťom výbore⁹.

Na 39. zasadnutí dialógu o ľudských právach medzi EÚ a Čínou, ktoré sa konalo 16. júna 2024 v Čchung-čchingu, EÚ takisto vyjadrila obavy z „negatívneho vplyvu nových hongkonských právnych predpisov o národnej bezpečnosti na práva a slobody obyvateľov Hongkongu“¹⁰.

Európsky parlament prijal 25. apríla uznesenie o „novom bezpečnostnom zákone v Hongkongu a prípadoch Andyho Li a Josepha Johna“¹¹ a 28. novembra uznesenie o „Hongkongu, najmä prípadoch Jimmyho Laia a 45 aktivistov, ktorí boli nedávno odsúdení na základe zákona o národnej bezpečnosti“¹².

V roku 2024 hongkonské hospodárstvo rástlo druhý rok po sebe, pričom HDP sa medziročne zvýšil o 2,5 % vďaka zahraničnému obchodu s tovarom a službami, odvetviu logistiky, stavebníctvu, a postupnému oživeniu finančného sektora. Súkromná spotreba klesla a odvetvia vystavené turistickým výdavkom naďalej dosahovali slabšie výsledky v porovnaní s obdobím pred pandémiou. Inflácia bola mierna, na úrovni 1,7 %, a miera nezamestnanosti bola počas roka 3,1 %. Hongkong zaznamenal výrazný deficit verejných financií a pokles fiškálnych rezerv, hoci fiškálne rezervy stále pokrývali odhadovaných 11 mesiacov verejných výdavkov. V roku 2024 zostala EÚ najväčšou nečínskou zahraničnou obchodnou komunitou v Hongkongu, merané počtom spoločností pôsobiacich na tomto území. EÚ bola takisto štvrtým najväčším obchodným partnerom Hongkongu v oblasti tovaru a tretím najväčším

⁶ Tweet o novom kole extrateritoriálnych zatykačov, 24. decembra, k dispozícii na adrese: <https://x.com/AnouarEUspox/status/1871530643378913663>.

⁷ Tweet o rozhodnutí súdu najvyššieho stupňa potvrdiť rozhodnutia, ktorými sa párom rovnakého pohlavia priznávajú rovnaké práva na bývanie a dedenie, 27. novembra, k dispozícii na adrese: <https://x.com/EUinHKandMO/status/1861701177865637911>.

⁸ 57. zasadnutie RLP – bod 4: Všeobecná rozprava o situáciách v oblasti ľudských práv, ktoré si vyžadujú pozornosť Rady, 24. septembra, k dispozícii na adrese: https://www.eeas.europa.eu/delegations/un-geneva/hrc57-item-4-general-debate-human-rights-situations-require-council%E2%80%99s-attention_en?s=62.

⁹ Vyhlásenie EÚ – Tretí výbor Valného zhromaždenia OSN: Bod programu č. 71: Ľudské práva, 22. október, k dispozícii na adrese: https://www.eeas.europa.eu/delegations/un-new-york/eu-statement-%E2%80%93-un-general-assembly-3rd-committee-agenda-item-71-human-rights_en.

¹⁰ V Čchung-čchingu sa uskutočnilo 39. zasadnutie dialógu o ľudských právach s Európskou úniou, 17. júna, k dispozícii na adrese: https://www.eeas.europa.eu/eeas/china-39th-human-rights-dialogue-european-union-took-place-chongqing_en.

¹¹ Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. apríla 2024 o novom bezpečnostnom zákone v Hongkongu a prípadoch Andyho Li a Josepha Johna, 25. apríla, k dispozícii na adrese: <https://www.europarl.europa.eu/delegations/en/deterioration-of-fundamental-freedoms-in/product-details/20230616DPU36462>.

¹² Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. novembra 2024 o Hongkongu, najmä prípadoch Jimmyho Laia a 45 aktivistov, ktorí boli nedávno odsúdení na základe zákona o národnej bezpečnosti, 28. novembra, k dispozícii na adrese: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2024-0051_EN.html.

v oblasti služieb s celkovým objemom obchodu vo výške 66,7 miliardy EUR a prebytkom EÚ vo výške 30,0 miliardy EUR.

I. Politický a spoločenský vývoj

Základný zákon, článok 23: právne predpisy a ich vykonávanie

V článku 23 základného zákona, ústavného dokumentu Hongkongu, sa uvádza, že Hongkong „sám prijíma zákony, ktorými zakazuje akýkoľvek čin vlastizrady, separatizmu, protištátnej činnosti, podvratnej činnosti proti Ústrednej ľudovej vláde alebo krádeže štátneho tajomstva, zakazuje zahraničným politickým organizáciám alebo orgánom vykonávať politické aktivity v regióne a zakazuje politickým organizáciám alebo orgánom regiónu nadväzovať vzťahy so zahraničnými politickými organizáciami alebo orgánmi“.

Predchádzajúci pokus o prijatie právnych predpisov podľa článku 23 v roku 2003 zlyhal. Po zavedení zákona o národnej bezpečnosti a faktickom vylúčení prodemokratických zákonodarcov zo zákonodarného orgánu od roku 2021 hongkonská vláda znovu začala pracovať na dokončení nariadenia o ochrane národnej bezpečnosti. Legislatívny proces nariadenia o ochrane národnej bezpečnosti bol ukončený len za 49 dní. Ting Süe-siang, čínsky vicepremiér a vedúci Ústrednej vedúcej skupiny pre záležitosti Hongkongu a Macaa, vyzval 6. marca 2024 na urýchlenné prijatie zákona. Dňa 7. marca hongkonská vláda oznámila, že plánuje predložiť návrh zákona do prvého čítania a nasledujúci deň do druhého čítania. Legislatívna rada rovnako urýchlila preskúmanie 212-stranového návrhu právneho textu. Pätnásťčlenný výbor legislatívnej rady, ktorý sa zaoberá návrhmi zákonov, zorganizoval v dňoch 8. až 14. marca (vrátane víkendu) niekoľko zasadnutí s cieľom prediskutovať návrh zákona, ktorý obsahuje 181 ustanovení. Predseda legislatívnej rady Andrew Leung upustil od 12-dňovej lehoty na oznámenie návrhu zákona v druhom a treťom čítaní. Aby sa druhé a tretie čítanie stihlo v jeden deň, zákonodarcovia sa medzi sebou dohodli, že obmedzia čas vystúpenia na päť minút na jedného zákonodarcu. Všetky vystúpenia boli v prospech návrhu zákona. V dôsledku toho boli právne predpisy prijaté 19. marca a nadobudli účinnosť 23. marca 2024.

Na pozvanie hongkonskej vlády úrad EÚ spolu s generálnymi konzulátmi členských štátov EÚ vyjadril obavy EÚ v súvislosti s návrhom nariadenia o ochrane národnej bezpečnosti písomne, a to prostredníctvom diplomatickej nóty, ako aj ústne na dvoch briefingoch pre konzulárny zbor, ktoré zorganizovali hongkonské orgány. Konzultačný proces nevedol k podstatným zmenám v návrhu právneho predpisu, s výnimkou pridania ochrany verejného záujmu v reakcii na obavy novinárov týkajúce sa trestného činu krádeže štátneho tajomstva.

V nariadení o ochrane národnej bezpečnosti sa uvádza, že „najvyššou zásadou politiky podľa zásady ‚jedna krajina, dva systémy‘ je ochrana národnej suverenity, bezpečnosti a rozvojových záujmov“. K ustanoveniam článku 23 základného zákona sa v nariadení o ochrane národnej bezpečnosti pridáva päť nových kategórií trestných činov, a to vlastizrada, vzbura, krádež štátneho tajomstva a špionáž, sabotážna činnosť ohrozujúca národnú bezpečnosť a vonkajšie zasahovanie. V nariadení o ochrane národnej bezpečnosti sa zavádza rozsiahla definícia „národnej bezpečnosti“ pevninskej Číny na tomto území, čím sa de facto udeľujú výkonnej moci v tejto oblasti do značnej miery neobmedzené právomoci.

Ostatné kategórie trestných činov v nariadení o ochrane národnej bezpečnosti už existovali v hongkonskom práve, pričom nový zákon rozširuje rozsah týchto predtým existujúcich kategórií trestných činov. Nariadenie o ochrane národnej bezpečnosti nahrádza zákon o protištátnej činnosti z koloniálnych čias a rozširuje existujúce trestné činy podnecovania „nespokojnosti“ proti „základnému štátnemu zriadeniu ustanovenému ústavou Čínskej ľudovej republiky“. V právnom texte nariadenia o ochrane národnej bezpečnosti sa takisto výslovne uvádza, že na spáchanie trestného činu „nie je potrebné“ preukázať úmysel „podnecovať k násiliu“, čo je odklon od zaužívanej praxe v anglo-americkom právnom systéme a od medzinárodných zásad. Okrem toho sa maximálny trest za tento trestný čin zvýšil z dvoch rokov odňatia slobody na sedem rokov. Ak k činu protištátnej činnosti dôjde v súčinnosti s „vonkajšou silou“, maximálny trest je teraz 10 rokov odňatia slobody.

Podľa nariadenia o ochrane národnej bezpečnosti sa zmenený trestný čin „podnecovania k nespokojnosti verejných činiteľov“ teraz vzťahuje na širší okruh úradníkov vrátane predsedu úradu ombudsmana a predsedu Komisie pre rovnosť príležitostí.

V nariadení o ochrane národnej bezpečnosti sa ďalej stanovuje, že osoby odsúdené za trestné činy súvisiace s národnou bezpečnosťou môžu dostať odpustenie trestu v rozsahu jednej tretiny len za predpokladu, že komisár pre nápravné služby posúdi, že odpustenie trestu „nebude v rozpore so záujmami národnej bezpečnosti“. To má vo väčšine prípadov za následok dlhšie tresty odňatia slobody. Odpustenie trestu bolo doteraz obvyklé pre väzňov s dobrým správaním počas pobytu vo väzení. Okrem toho každý, kto bol odsúdený za trestné činy súvisiace s národnou bezpečnosťou, už nebude môcť do konca života kandidovať vo voľbách na predsedu výkonnej rady, do legislatívnej rady, okresnej rady a vidieckych zastupiteľstiev¹³.

Krátko po nadobudnutí účinnosti nariadenia o ochrane národnej bezpečnosti orgány retroaktívne uplatnili jeho prísnejšie ustanovenia o odpustení trestu na ukončený prípad, ktorý súvisel so zákonom o národnej bezpečnosti, čo de facto viedlo k predĺženiu trestu odňatia slobody pre obžalovaného. Demonstrantovi, ktorý bol v roku 2021 odsúdený za separatizmus podľa Pekingom zavedeného zákona a odpykáva si päťročný trest odňatia slobody, bolo 24. februára oznámené, že môže byť 25. marca 2024 prepustený. Keď však nariadenie o ochrane národnej bezpečnosti nadobudlo účinnosť, jeho odpustenie trestu bolo zrušené. Väzeň požiadal o súdne preskúmanie rozhodnutia, k čomu v prípade nariadenia o ochrane národnej bezpečnosti došlo prvýkrát, ale 6. decembra prehral. Sudca Najvyššieho súdu dospel k záveru, že súdy „vo všeobecnosti uprednostňujú“ názor výkonných orgánov na to, čo je potrebné na ochranu národnej bezpečnosti.

Prvé zatýkanie na základe nariadenia o ochrane národnej bezpečnosti sa uskutočnilo 28. mája 2024 a bolo zamerané na uväznenú aktivistku Chow Hang-tung (prípado Hongkonskej aliancie) a päť ďalších osôb. Týchto šesť osôb bolo obvinených zo spáchania trestného činu protištátnej činnosti tým, že na sociálnych sieťach uverejnili príspevky týkajúce sa potlačenia protestov na Námestí nebeského pokoja v roku 1989. K 31. decembru 2024 bolo na základe nariadenia o ochrane národnej bezpečnosti zatknutých najmenej 15 osôb, pričom všetky boli obvinené z protištátnej činnosti. Na základe nového zákona boli tri osoby odsúdené na trest odňatia slobody. Hoci vykonávanie nariadenia o ochrane národnej bezpečnosti bolo doteraz v porovnaní so zásahmi po zavedení zákona o národnej bezpečnosti relatívne mierne, hranica pre odsúdenie bola nízka a tresty boli prísne. Jedna z osôb odsúdených na základe tohto zákona

¹³ Podobné ustanovenie v Macau obmedzuje toto obdobie na päť rokov.

bola odsúdená na 14 mesiacov odňatia slobody za nosenie trička s protestným sloganom považovaným za „protištátny“.

Na základe nového zákona hongkonský minister bezpečnosti 12. júna 2024 a 24. decembra 2024 zrušil pasy 13 hľadaných osôb, ktoré boli vyhlásené za „osoby na úteku“, a zakázal ostatným osobám udržiavať peňažné vzťahy alebo zakladať spoločné podniky s týmito osobami, ako aj predávať alebo prenajímať im nehnuteľnosti.

Tento zákon ešte viac prehľbuje zastrašujúci účinok, ktorý má zákon o národnej bezpečnosti na hongkonskú spoločnosť, vrátane ďalšej autocenzúry novinárov a väčšej rezervovanosti organizácií občianskej spoločnosti. 29. marca spravodajská stanica Radio Free Asia, ktorá je financovaná z USA oznámila zatvorenie svojej hongkonskej kancelárie s odvolaním sa na obavy o bezpečnosť svojho spravodajského personálu. Dňa 28. marca hongkonský biskup potvrdil, že katolícka diecéza musela upraviť niektoré náboženské praktiky, aby neporušila nový zákon.

Vykonávanie zákona o národnej bezpečnosti a súvisiacich právnych predpisov

30. júna 2024 uplynulo štvrté výročie zavedenia zákona o národnej bezpečnosti. K 31. decembru 2024 bolo na základe zákona o národnej bezpečnosti a súvisiacich ustanovení zatknutých 316 osôb, pričom miera odsúdenia bola viac ako 95 %.

Na Štedrý deň 2024 hongkonské orgány vydali zoznam hľadaných osôb, v ktorom sa zameriavajú na šesť osôb s pobytom v zahraničí vrátane cudzích štátnych príslušníkov. Hongkonská národná bezpečnostná polícia vypísala odmenu vo výške 1 mil. hongkonských dolárov (122 000 EUR) na každého z aktivistov v dobrovoľnom exile za údajnú spoluprácu so zahraničím alebo spolčenie sa s vonkajšími subjektmi, separatizmus a podvratnú činnosť. Išlo o ďalšie extrateritoriálne uplatnenie zákona o národnej bezpečnosti a celkový počet takýchto zatykačov sa zvýšil na 19. K 31. decembru nebola do Hongkongu vydaná žiadna osoba zo zoznamu hľadaných osôb s vypísanou odmenou. Hovorca EÚ zverejnil vyhlásenie, v ktorom odsúdil tieto extrateritoriálne zatykače.

Zoznamy hľadaných osôb s vypísanou odmenou naďalej vyvolávali v Hongkongu dominový efekt a vyvíjali tlak na rodiny aktivistov a ich blízke sociálne prostredie. 10. januára národná bezpečnostná polícia odviedla na výsluch rodičov a dve sestry zahraničného aktivistu, ktorý bol 14. decembra 2023 zaradený na zoznam hľadaných osôb.

V roku 2024 pokračovali súdne konania v prípadoch obvinení na základe zákona o národnej bezpečnosti a zákona o protištátnej činnosti z koloniálnych čias, hoci so značnými prietahmi. Mnohí obžalovaní sú od polovice marca 2021 držaní vo väzbe, v niektorých prípadoch v opakovanej samoväzbe.

Súdny proces na základe zákona o národnej bezpečnosti so 47 prodemokratickými zákonodarcami a aktivistami, ktorí zorganizovali legálne primárne voľby v roku 2020 alebo sa na nich zúčastnili (všeobecne označovaný ako Hongkong 47), je procesom v oblasti národnej bezpečnosti s najväčším počtom obžalovaných. Najvyšší súd 30. mája 2024 uznal 45 obžalovaných za vinných zo „sprisahania za účelom podvratnej činnosti“ a 19. novembra ich odsúdil na tresty odňatia slobody v rozmedzí od 4 rokov a 2 mesiacov do 10 rokov. Horná sadzba trestu podľa zákona o národnej bezpečnosti je odňatie slobody na doživotie. Dvaja z obžalovaných v procese Hongkong 47 boli oslobodení.

Prokurátor podal odvolanie proti jednému z dvoch obžalovaných, ktorých súd oslobodil. Hongkonská vláda odolala výzvam propekinských zástancov tvrdej línie, aby sa usilovala o ešte prísnejšie tresty pre týchto 45 osôb. Zároveň 14 obžalovaných podalo odvolanie týkajúce sa ich odsúdenia alebo potrestania. K 31. decembru súdne orgány nenaplánovali pojednávania v súvislosti s týmito odvolaniami.

Súdne konanie vrátane zmierňujúcich pojednávaní a vynesenia rozsudku trval 131 dní, teda dlhšie ako pôvodne plánovaných 90 dní. Medzi ďalšími ôsmimi prodemokratickými aktivistami, ktorí boli v tomto prípade zatknutí, ale neboli stíhaní, bol najmenej jeden z nich v roku 2024 stále prepustený na policajnú kauciu a bez prístupu k pasu.

Proces na základe zákona o národnej bezpečnosti proti Hongkonskej aliancii na podporu vlasteneckých demokratických hnutí Číny (ďalej len „Hongkonská aliancia“) vstúpil v roku 2024 do fázy súdneho konania. K 31. decembru 2024 Najvyšší súd naplánoval súdne pojednávania na máj 2025 a vyhradil 75 dní na pojednávania. Táto dnes už rozpustená skupina občianskej spoločnosti organizovala každoročnú sviečkovú demonštráciu na pamiatku potlačenia protestov na Námestí nebeského pokoja v roku 1989. Prokurátor obviňuje Hongkonskú alianciu a jej hlavných členov z „podnecovania k podvratnej činnosti“. Horná hranica sadzby trestu je odňatie slobody na doživotie.

V súvisiacom prípade Najvyšší súd 14. marca 2024 potvrdil odsúdenie a potrestanie Chowovej a ďalších dvoch členov aliancie za nesplnenie žiadosti o poskytnutie informácií, ktorú vydala národná bezpečnostná polícia. Dňa 31. júla súd najvyššieho stupňa umožnil trom obžalovaným podať odvolanie a vytýčil pojednávanie na január 2025.

Súdne konanie týkajúce sa zákona o národnej bezpečnosti a protištátnej činnosti s podnikateľom v oblasti médií a prodemokratickým aktivistom Jimmym Laiom v roku 2024 pokračovalo. Okrem Laia bolo obvinených aj šesť bývalých novinárov už neexistujúceho denníka Apple Daily, ktorí v novembri 2022 priznali svoju vinu, a tri spoločnosti spojené s denníkom Apple Daily. Prokuratúra obvinila Laia, ktorý je britským občanom, a ostatných z dvoch dôvodov obžaloby podľa zákona o národnej bezpečnosti („sprisahanie s cieľom tajne spolupracovať so zahraničnou krajinou alebo sa spočítať s vonkajšími subjektmi s úmyslom ohroziť národnú bezpečnosť“) a jedného dôvodu obžaloby podľa zákona o protištátnej činnosti z koloniálnych čias („sprisahanie s cieľom tlačiť, uverejňovať, predávať, ponúkať na predaj, distribuovať, vystavovať a/alebo rozmnožovať protištátne publikácie“). Horná sadzba trestu podľa zákona o národnej bezpečnosti je odňatie slobody na doživotie. Súdne konanie, ktoré malo trvať 83 dní, bolo dvakrát preložené – raz z 1. decembra 2022 na 25. septembra 2023 a potom na 18. decembra 2023. Od 19. decembra, posledného dňa pojednávania v roku 2024, súdny proces trvá už 113. deň. Lai po prvýkrát osobne vypovedal 20. novembra.

V prípade Stand News, v ktorom boli obvinenia vznesené na základe zákona o protištátnej činnosti z koloniálnych čias, okresný súd 26. septembra odsúdil dvoch bývalých šéfredaktorov rozpustenej nezávislého média na 21 mesiacov a 11 mesiacov odňatia slobody. Jeden z redaktorov, ktorý bol pred súdnym procesom 349 dní vo väzbe, musel byť okamžite uväznený, zatiaľ čo druhý redaktor sa dostal na slobodu s odvolaním sa na zdravotný stav. Ide o prvé odsúdenie a potrestanie novinárov za trestný čin protištátnej činnosti v Hongkongu za posledných 72 rokov. Odsúdenie prehĺbilo zastrašujúci účinok represii proti slobode tlače a ešte viac zvýšilo už aj tak rozšírenú autocenzúru medzi novinármi.

Vedenie súdnych procesov v oblasti národnej bezpečnosti opakovane vyvolalo pochybnosti o spravodlivom procese, ktoré sa týkali otázky nestrannosti vybraných sudcov pre národnú bezpečnosť, ako aj zdĺhavých súdnych konaní. V prípade Stand News sa očakávalo, že súdny proces bude trvať 20 dní, ale trval 57 dní. Dátum vynesenia rozsudku bol trikrát odložený. Problematická bola aj dlhá vyšetrovacia väzba obžalovaných, ktorá trvala viac ako 300 dní.

V prvom procese týkajúcom sa protišťátnej činnosti od odovzdania moci v roku 1997 odvolací súd 7. marca potvrdil odsúdenie aktivistu Tam Tak-čiho. Súd odmietol rozhodnutie Tajnej rady Spojeného kráľovstva, podľa ktorého musí každý prejav, ktorého sa týka odsúdenie za protišťátnu činnosť, obsahovať úmysel podnecovať násilie. Dňa 14. augusta súd najvyššieho stupňa povolil Tamovi, aby v januári 2025 napadol svoje odsúdenie a trest.

11. apríla bol Joseph John, portugalský občan s trvalým pobytom v Spojenom kráľovstve, odsúdený na päť rokov odňatia slobody za „podnecovanie k separatizmu“.

Mnohí z približne 6 000 demonštrantov, ktorí boli počas protestov v roku 2019 zatknutí, ale zatiaľ neboli obvinení, sú stále prepustení na kaucii a čakajú na policajné vyšetrovanie a rozhodnutie prokuratúry. V reakcii na výzvy na „kategorické“ stiahnutie obvinení voči nim minister spravodlivosti Paul Lam v októbri 2024 v rozhovore uviedol, že by to bolo v rozpore so zásadou právneho štátu. Dodal, že sa môžu objaviť nové dôkazy a že neexistuje žiadna lehota na stíhanie zločinov, ktoré sa stali v minulosti.

V prvom súdnom procese v meste podľa protiteroristického nariadenia OSN porota 29. augusta odsúdila jednu osobu a šesť ďalších oslobodila v súvislosti s údajným plánom odpáliť výbušniny a použiť strelné zbrane proti policii počas protestov v roku 2019. Šesť ďalších obžalovaných sa priznalo k vine. Súd odsúdil sedem osôb na tresty odňatia slobody v rozmedzí od 5 rokov a 10 mesiacov do 23 rokov a 10 mesiacov.

12. augusta 2024 bolo zamietnuté posledné odvolanie, ktoré proti odsúdeniu za „účasť“ na nezákonnom pochode 18. augusta 2019 podal Jimmy Lai a šesť bývalých zákonodarcov. Súd najvyššieho stupňa zamietol tvrdenie, že trestné stíhanie bolo neúmerným obmedzením slobody prejavu a zhromažďovania. Žiadosť prokurátora o obnovenie odsúdenia za „organizovanie“ pochodu však bola takisto zamietnutá. O dva dni neskôr lord Neuberger, bývalý predseda Najvyššieho súdu Spojeného kráľovstva, ktorý predsedal tomuto prípadu, odstúpil z funkcie predsedu skupiny právnych expertov na vysokej úrovni pre slobodu médií, ktorá radila Koalicii za slobodu médií, ktorej členmi sú aj členské štáty EÚ.

V roku 2024 odstúpilo aj päť zahraničných nestálych sudcov súdu najvyššieho stupňa. Hoci niektorí z nich sa rozhodli neobnoviť svoje vymenovanie z osobných dôvodov, penzionovaný britský sudca lord Sumption, ktorý bol sudcom Najvyššieho súdu Spojeného kráľovstva, vyhlásil, že územie, „ktoré bolo kedysi živým a politicky rozmanitým spoločenstvom sa pomaly stáva totalitným štátom. Právny štát je hlboko ohrozený v každej oblasti, na ktorej vláde záleží.“

V decembri 2024 zostalo v senáte súdu najvyššieho stupňa šesť zahraničných nestálych sudcov.

Na záver možno konštatovať, že v otázkach, ktoré sa považujú za relevantné pre národnú bezpečnosť, bol **právny štát** v Hongkongu v roku 2024 naďalej pod veľkým tlakom. V podindexe „obmedzenia vládnych právomocí“ každoročného indexu právneho štátu, ktorý zostavuje organizácia World Justice Project a ktorý bol zverejnený 23. októbra 2024, sa

Hongkong v porovnaní s rokom 2023 posunul o tri miesta nadol na 62. miesto spomedzi 142 krajín a území. V podindexe „základných práv“ sa Hongkong takisto umiestnil na 62. mieste, čo predstavuje zhoršenie o štyri miesta oproti roku 2023¹⁴. Obchodné a súkromné právo zároveň stále zostávalo do veľkej miery nedotknuté autoritárskym obratom v hongkonskom právnom prostredí.

V roku 2024 sa takisto naďalej kládol **dôraz na integráciu „národnej bezpečnosti“ do riadenia OAO**, najmä vo vzťahu k vzdelávaniu a štátnej službe. Hongkonský Úrad pre štátnu službu 7. júna zverejnil nový kódex štátnej služby, v ktorom sa ako hlavná hodnota pre 173 000 štátnych zamestnancov OAO uvádza „dodržiavanie ústavného poriadku a národnej bezpečnosti“. 6. augusta bola otvorená Výstavná galéria národnej bezpečnosti, ktorá protesty v roku 2019 opisuje ako „farebnú revolúciu“. Úrad pre štátnu službu vyzval všetkých štátnych zamestnancov, aby galériu navštívili aspoň raz do konca roka 2026.

Dňa 18. novembra vláda slávnostne otvorila vzdelávací program pre okresných lektorov národnej bezpečnosti pre prvú skupinu 120 „lektorov“ národnej bezpečnosti. Vláda uviedla, že očakáva, že do roku 2025 bude vyškolených najmenej 2 600 okresných lektorov a každý z nich by mal šíriť informácie o národnej bezpečnosti najmenej 30 ľuďom ročne. Hongkonská vláda predpokladá, že ročne dostane informácie o ochrane národnej bezpečnosti viac ako 78 000 ľudí.

Úrad pre vzdelávanie v roku 2024 opätovne zdôraznil význam vzdelávania v oblasti národnej bezpečnosti. V sérii správ zverejnených 25. júna školskí inšpektori kritizovali školu určenú pre deti so stredne ťažkými poruchami učenia za to, že nevyučuje čínsku ústavu a „komplexne nezavádza“ vzdelávanie v oblasti národnej bezpečnosti.

Vláda takisto zintenzívnila kontrolu nad profesiou sociálnej práce. Legislatívna rada prijala 3. júla 2024 novelu vyhlášky o registrácii sociálnych pracovníkov, na základe ktorej majú v mestskom licenčnom orgáne pre sociálnych pracovníkov väčšinu vládni nominanti. Zákomom sa tento orgán zároveň splnomocnil na trvalé vylúčenie sociálnych pracovníkov, ktorí boli odsúdení za trestné činy súvisiace s národnou bezpečnosťou.

V júli polícia informovala, že prostredníctvom horúcej linky pre správu o národnej bezpečnosti dostala viac ako 750 000 upozornení a že približne v 10 % až 20 % týchto upozornení sa podarilo podniknúť nadväzné kroky. Okrem toho polícia v decembri uviedla, že v tomto roku nainštalovala v meste 612 súprav monitorovacích kamier s cieľom zlepšiť bezpečnosť. Cieľom bolo do konca roka 2025 nainštalovať ďalších 1 300 súprav.

V roku 2024 sa v Hongkongu ešte viac zmenšil **priestor pre politickú opozíciu a pluralitné hlasy**.

Predseda Demokratickej strany Lo Kin-hei 13. novembra odhalil, že viacerí hlavní členovia strany, ako aj ich rodiny a podniky dostali anonymné výhražné telefonáty a e-maily, v ktorých ich kritizovali ako „protičínskych a protihongkonských“ a varovali pred možným uväznením za ich politickú angažovanosť.

Noviny Ta Kung Pao a Wen Wei Po uverejnili 19. novembra celostránkové články, v ktorých osobitne poukázali na deväť odsúdených v prípade „Hongkong 47“ a obvinili ich zo súčasných alebo minulých väzieb na túto politickú skupinu. Demokratická strana, kedysi najväčšia

¹⁴ <https://worldjusticeproject.org/rule-of-law-index/global>.

prodemokratická politická skupina v Hongkongu, naďalej čelila ťažkostiam pri organizovaní podujatí na získavanie finančných prostriedkov.

Občianska strana, ktorá bola v minulosti druhou najväčšou politickou opozičnou skupinou v Hongkongu, bola 27. marca vymazaná z hongkonského obchodného registra; skupina hlasovala o svojom rozpustení v máji 2023.

Zahraničné vzťahy Hongkongu

Zahraničné vzťahy Hongkongu v roku 2024 sa vyznačovali úsilím o diverzifikáciu obchodných a hospodárskych vzťahov s krajinami juhovýchodnej Ázie, Blízkeho východu a ďalšími rozvíjajúcimi sa trhmi. V júli viedol predseda výkonnej rady delegáciu na šesťdňovej návšteve Laosu, Kambodže a Vietnamu. Doteraz navštívil sedem členských štátov Združenia národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN), okrem Bruneja, Filipín a Mjanmarska. V novembri odcestoval na sedem dní do Peru a zúčastnil sa na stretnutí lídrov Ázijsko-tichomorskej hospodárskej spolupráce. Hongkong v roku 2024 takisto podpísal dohodu o voľnom obchode s Peru.

V septembri súčasný jediný delegát mesta v Stálom výbore Celočínskeho zhromaždenia ľudových zástupcov Starry Lee navrhol, aby sa proces internacionalizácie OAO po dlhom zameraní na Európu a USA teraz sústredil na krajiny iniciatívy Jedno pásmo, jedna cesta, ASEAN a Blízky východ.

Pokračovala emigrácia z Hongkongu. V roku 2024 ministerstvo vnútra Spojeného kráľovstva oznámilo, že k 30. septembru 2024 dostalo 32 429 žiadostí o britské národné (zámorské) víza. Spojené kráľovstvo dostalo od občanov Hongkongu celkovo približne 224 204 žiadostí o osobitný vízový režim, ktorý môže otvoriť cestu k získaniu občianstva. V rámci tohto režimu prišlo do Spojeného kráľovstva približne 158 000 ľudí. Kanada a Austrália naďalej prijímali žiadosti o víza v rámci osobitných imigračných režimov pre obyvateľov Hongkongu. Počet obyvateľov Hongkongu sa napriek emigrácii nezmenil a zostal na úrovni 7,5 milióna, najmä vďaka príchodu nových obyvateľov z pevninskej Číny.

Dňa 10. júla prezident USA predĺžil pre Hongkong štatút „národnej pohotovosti“ a uviedol, že situácia v OAO predstavuje hrozbu pre „národnú bezpečnosť, zahraničnú politiku a hospodárstvo“ Spojených štátov. Na základe tohto nariadenia už OAO nemôže využívať osobitné hospodárske zaobchádzanie, ktoré jej predtým priznávali právne predpisy USA. USA v reakcii na vynesenie rozsudku v prípade „Hongkong 47“ 19. novembra oznámili zavedenie nových vízových obmedzení pre hongkonských úradníkov.

Práva, slobody a rovnosť príležitostí

Zasadnutie pracovnej skupiny Rady pre ľudské práva pre všeobecné pravidelné preskúmanie týkajúce sa Číny, ktoré sa vzťahuje aj na Hongkong, sa konalo 23. januára. Pred zasadnutím predložilo najmenej sedem krajín 13 podaní týkajúcich sa Hongkongu, čo predstavuje rekordný počet žiadostí. Počas zasadnutia vyjadrilo 18 krajín vrátane Dánska, Nemecka, Írska a Francúzska obavy týkajúce sa občianskych práv na tomto území, zatiaľ čo USA a Spojené kráľovstvo vyzvali hongkonské orgány, aby zrušili zákon o národnej bezpečnosti.

Rada pre ľudské práva zverejnila 31. mája 2024 stanoviská Číny k záverom a odporúčaniam. Čína odmietla 14 z 23 odporúčaní týkajúcich sa ľudských práv v Hongkongu, ktoré predložilo

20 krajín. Medzi krajiny, ktorých odporúčania boli zamietnuté, patrili Belgicko, Česko, Dánsko, Luxembursko, Holandsko a Rakúsko. Čína odmietla všetky odporúčania týkajúce sa zákona o národnej bezpečnosti v Hongkongu a označila ich za založené na „nepravdivých informáciách“. Čína medzitým uviedla, že „prijala a už vykonala“ odporúčania Nemecka (s cieľom obnoviť plné dodržiavanie zásad právneho štátu a občianskej spoločnosti a politických práv v Hongkongu), Francúzska (s cieľom zaručiť slobodu prejavu a združovania, a to aj online, vrátane Hongkongu) a Litvy (s cieľom zaručiť právo všetkých občanov na názor a vyjadrovanie bez obáv z represíí a cenzúry vo všetkých regiónoch vrátane Hongkongu, Tibetu a ďalších).

Na plenárnom zasadnutí Rady pre ľudské práva sa 4. júla prerokovala a prijala revízia správa Číny.

V roku 2024 experti OSN dvakrát písomne vyjadrili obavy o situáciu v oblasti základných práv v Hongkongu, pričom sa obrátili na stálu misiu Číny v Ženeve.

Osobitný spravodajca OSN pre mučenie a iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie 25. januára vyjadril „obavy“, že kľúčový svedok obžaloby v procese s Jimmym Laiom v oblasti národnej bezpečnosti Andy Li „bol vo väznici v pevninskej Číne podrobený mučeniu a/alebo inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu“ a „v dôsledku toho bol nútený priznať k sprisahaniu s pánom Jimmym Laiom s cieľom spolčiť sa so zahraničnými subjektmi“¹⁵.

Dňa 22. marca 2024 vydali osobitní spravodajcovia OSN vyhlásenie o: i) podpore a ochrane práva na slobodu názoru a prejavu; ii) práve na vzdelanie; iii) práve na slobodu pokojného zhromažďovania a združovania; iv) situácii obhajcov ľudských práv; v) nezávislosti sudcov a advokátov; a vi) podpore a ochrane ľudských práv a základných slobôd v boji proti terorizmu. Vo vyhlásení sa uvádza, že právne predpisy podľa článku 23 obsahujú „množstvo opatrení, ktoré by výrazne a neprimerane obmedzovali uplatňovanie ľudských práv a základných slobôd a boli by nezlučiteľné so Všeobecnou deklaráciou ľudských práv, s Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach a Medzinárodným paktom o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach“¹⁶.

V minulom roku sa naďalej zhoršovalo umiestnenie Hongkongu v rôznych globálnych rebríčkoch týkajúcich sa práv. V Indexe ľudskej slobody za rok 2024, ktorý zostavili think-tanky Cato Institute a Fraser Institute, sa Hongkong prepadol zo 46. miesta v roku 2023 na 50. miesto zo 165 miest¹⁷. Podľa správy mimovládnej organizácie Freedom House bol Hongkong v roku 2024 „častočne slobodným“ územím a získal 41 bodov zo 100, čo je takmer rovnaké skóre ako v roku 2023, keď sa Hongkong umiestnil na 42. mieste zo 100¹⁸.

Situácia v oblasti slobody tlače sa ďalej zhoršovala. Vo svetovom indexe slobody tlače, ktorý zostavila organizácia Reportéri bez hraníc a ktorý bol zverejnený 3. mája, sa Hongkong spomedzi 180 krajín a regiónov umiestnil na 135. mieste¹⁹. Podľa indexu slobody tlače, ktorý vypracovala Hongkonská asociácia novinárov (ďalej len „HKJA“) a ktorý bol zverejnený

¹⁵ <https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gId=28734>.

¹⁶ <https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gId=28893>.

¹⁷ <https://www.cato.org/human-freedom-index/2024>.

¹⁸ <https://freedomhouse.org/country/hong-kong/freedom-world/2024>.

¹⁹ <https://rsf.org/en/index>.

20. augusta 2024, zaznamenala široká verejnosť aj novinári v Hongkongu pokles slobody tlače v roku 2023²⁰.

HKJA čelila počas roka mimoriadnemu tlaku. Dňa 25. januára 2024 odborový zväz odhalil, že ministerstvo vnútorných príjmov (hongkonský daňový úrad) požadovalo v rámci kontroly účtovnej závierky HKJA za roky 2017 – 2018 daň zo zisku vo výške 400 000 HKD (45 000 EUR). Orgány požiadali HKJA, aby predložila daňové priznania k dani z príjmu za šesť rokov od roku 2017/2018 do roku 2022/2023. HKJA podala proti posúdeniu podala námietku. V apríli sa musel benefičný koncert, ktorý zorganizovala HKJA, presunúť sa na internet kvôli „neprekonateľným silám“. V máji sa bývalý predseda HKJA rozhodol, že sa nebude uchádzať o znovuzvolenie, a uviedol, že asociácia „môže byť napadnutá, ak budem naďalej vo funkcii“. Dňa 21. júna, deň pred výročným valným zhromaždením, musela HKJA vyzvať svojich členov, aby ignorovali anonymnú správu v aplikácii WhatsApp, ktorá ich varovala pred účasťou z „bezpečnostných dôvodov“.

Dňa 13. septembra HKJA prezradila, že v období od júna do augusta boli „desiatky novinárov, ich rodinných príslušníkov alebo zamestnávateľov ich rodinných príslušníkov, ako aj susedov a spolupracovníkov obťažovaní a zastrášaní online aj offline“. V jednom prípade dostali prenajímateľ a realitný agent novinára anonymné listy obsahujúce hrozby o „nepredstaviteľných následkoch“ a „vedľajších škodách“, ak sa nájomca nevysťahuje z nehnuteľnosti a okresu. Po tom, ako predseda HKJA nahlásil prípady polícii, sa situácia dostala pod kontrolu. Obťažovanie jednotlivých novinárov sa však koncom roka opäť obnovilo.

Najvyšší súd 24. septembra 2024 prerokoval prípad súdneho preskúmania, ktorý začala HKJA v súvislosti s novým pravidlom, ktorým sa obmedzuje prístup novinárov do verejného registra, ktorý spravuje ministerstvo dopravy. Odborový zväz spochybnil súlad nového pravidla so zásadou slobody tlače. K 31. decembru nebolo vydané žiadne rozhodnutie.

Po prijatí právnych predpisov podľa článku 23 oznámil denník Wall Street Journal 2. mája 2024 svoje rozhodnutie presunúť svoje ázijské ústredie z Hongkongu do Singapuru. V júli denník Wall Street Journal prepustil reportérku po jej zvolení za predsedníčku HKJA.

Miestne médiá sa pri hlásení správ často prispôbovali oficiálnemu postoju hongkonskej vlády. Hlavné médiá sa napríklad vyhýbali osloveniu Williama Laia ako „prezidenta Taiwanu“ a namiesto toho sa vrátili k výrazom ako „vodca Taiwanu“ alebo „taiwanský Lai“. To znamená odklon od situácie spred štyroch rokov, keď mainstreamové médiá stále označovali vtedajšiu prezidentku Cchaj Jing-wen ako „prezidentku Taiwanu“.

Hongkonské orgány naďalej využívali imigračné pravidlá na to, aby zakázali vstup do OAO novinárom, ktorých považovali za nežiaducich a aktivistom za slobodu tlače²¹. Dňa 10. apríla 2024 bola zástupkyňa organizácie Reportéri bez hraníc poľskej národnosti po príchode na územie Hongkongu, kde plánovala monitorovať súdny proces proti podnikateľovi v oblasti médií Jimmymu Laiovi, zadržaná na šesť hodín a bol jej odopretý vstup na územie. V auguste bolo novinárovi spoločnosti Bloomberg z pevninskej Číny, ktorý sa plánoval presťahovať do Hongkongu, zamietnuté pracovné vízum. Dňa 14. septembra bol francúzskej fotoreportérke

²⁰ <https://hkja.org.hk/en/press-release/press-freedom-in-hong-kong-at-11-year-low-according-to-media-survey-amid-fears-over-article-23-national-security-law/>.

²¹ V minulom roku hongkonská vláda takisto odoprela vstup aktivistom. Dňa 27. júna bol odopretý vstup japonskému aktivistovi. Dňa 8. septembra bol odopretý vstup nemeckému aktivistovi. Bezprostredne pred vstupom do Hongkongu odcestoval nemecký aktivista do pevninskej Číny. Spolupracoval so združením Tibet Initiative Deutschland, ktoré sa zasadzovalo za sebaurčenie v čínskom regióne, a bolo spoluzakladateľom mimovládnej organizácie Freiheit für Hongkong, ktorá sa usilovala o demokratický a slobodný Hongkong.

zamietnutý vstup do Hongkongu, pravdepodobne v súvislosti s fotografiou uväzneného Jimmyho Laia, ktorú urobila pre agentúru Associated Press.

V roku 2024 bol reportér, ktorý sa špecializoval na čínsku obrannú politiku a diplomáciu v denníku South China Morning Post, stále nezvestný po tom, čo v októbri 2023 písal o pekinskom fóre Xiangshan.

Pozitívnu správou je, že 4. septembra odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu nižšieho stupňa, ktorý odmietol obnoviť varovanie vydané komunikačným úradom voči relácii „Headliner“, satirickému programu, ktorý už hongkonská verejnoprávna televízia RTHK prestala vyrábať.

Sloboda prejavu bola v roku 2024 takisto vystavená ďalšiemu tlaku. Platforma YouTube od 15. mája zablokovala miestny prístup k 32 videám súvisiacim s protestnou piesňou „Glory to Hong Kong“. Rozhodnutie prišlo po tom, ako Najvyšší súd vydal predbežný príkaz na zakázanie piesne, ktorá sa podľa orgánov „používa na podnecovanie iných“ k páchaniu trestných činov proti národnej bezpečnosti, ako je separatizmus a protištátna činnosť.

Priestor pre kritických umelcov a nezávislé kultúrne inštitúcie sa v roku 2024 ešte viac zmenšil.

Umelci, ako napríklad prodemokratickí filmári, čelia znižovaniu financovania a politickému tlaku. Dňa 24. októbra 2024 oznámila nezávislá filmová organizácia Ying e Chi svoj zánik a jeden z jej zakladateľov sa v auguste presťahoval na Taiwan s cieľom obnoviť túto inštitúciu, pričom sa odvolával na „relatívne slobodnejšie prostredie“ na Taiwane. Táto inštitúcia distribuovala kontroverzné politické dokumentárne filmy, ako napríklad ocenený film „Stratený v dyme“. 17. decembra Hongkonská federácia divadelných spoločností oznámila, že už druhý rok po sebe hongkonské ministerstvo voľného času a kultúrnych služieb neposkytne priestory na výročné udeľovanie divadelných cien, ktoré je naplánované na apríl 2025. V ten istý deň Hongkonská federácia divadelných spoločností takisto uviedla, že hongkonská vládna Rada pre rozvoj umenia už druhý rok po sebe neposkytne na tento ceremoniál finančnú podporu. Z dokumentov spred dvoch rokov vyplýva, že rada nebola spokojná s tým, že v predchádzajúcich rokoch boli na slávnostné odovzdávanie cien pozvaní nezávislí novinári a satirický karikaturista.

V roku 2024 sa na poslednú chvíľu zrušilo aj niekoľko koncertov umelcov, ktorí sympatizujú s prodemokratickým hnutím. Napríklad 4. decembra Hongkonský festivalový orchester oznámil, že jeho predstavenie naplánované na 8. decembra muselo byť zrušené z dôvodu „núdzovej kontroly a opravy“ na radnici v mestskej časti Tsuen Wan. Okrem toho bolo 5. februára zrušené predstavenie „Náhodná smrť anarchistu“, ktoré bolo plánované na 21. februára až 2. marca. Divadelný súbor „Oheň nás robí ľuďmi“ prišiel 30. januára o priestory, ktoré si zabezpečil od istej školy na predstavenia naplánované na 2. až 4. februára. Zakladateľ súboru vysvetlil, že škola sa tak rozhodla, pretože úrad pre vzdelávanie sa odvolával na usmernenie s názvom „Národná bezpečnosť: Špecifické opatrenia pre školy“. Zakladateľ uviedol, že bol obvinený zo zverejňovania „nevhodných komentárov“ na internete. Súbor neskôr oznámil, že pozastavuje svoju činnosť.

Nezávislé kníhkupectvo Mount Zero 31. marca ukončilo svoju činnosť s odvolaním sa na neustály tlak zo strany orgánov. Dňa 20. augusta bolo zatvorené aj ďalšie kníhkupectvo Mellow Out.

Nič nenasvedčuje tomu, že by sa obnovila sloboda zhromažďovania pri pokojných protestoch. Hoci sa v roku 2024 pred sídlom vlády občas konali rozptýlené protesty menšieho rozsahu, k väčším protestom nedošlo. Predovšetkým v októbri predseda výkonnej rady odmietol výzvy bývalého ministra dopravy a bývania, aby vláda umožnila pokojné protesty a zhromaždenia s cieľom „zvrátiť negatívny obraz“ OAO.

Propekinská Hongkonská federácia odborových zväzov a propekinská Federácia hongkonských a kaulunských odborových zväzov v roku 2024 samostatne potvrdili, že už druhý rok po sebe nebudú organizovať protesty 1. mája (Sviatok práce). Samostatne sa pred úradom EÚ v Hongkongu uskutočnili štyri protesty propekinských skupín, ktoré kritizovali vyhlásenia EÚ o politickom vývoji v Hongkongu.

V roku 2024 sa už piaty rok po sebe neuskutočnila pôvodne rozsiahla sviečková demonštrácia vo Victoria Parku, ktorá sa konala 4. júna na pamiatku potlačenia protestov na Námestí nebeského pokoja v roku 1989 a ktorú pôvodne organizovala skupina občianskej spoločnosti Hongkonská aliancia na podporu vlasteneckých demokratických hnutí. O prítomnosti zástupcov úradu EÚ a konzulátov členských štátov EÚ vo Victoria Parku v noci 4. júna vo veľkej miere informovali miestne médiá. Úrad EÚ v tento deň opäť umiestnil do okien svojich kancelárií sviečky na znak spomienky. V ten deň polícia zatkla štyri osoby vo veku od 23 do 69 rokov a prepustila ich na kauciu.

Aj sloboda združovania bola v roku 2024 naďalej pod tlakom. 23. júla Hongkonský kresťanský inštitút oznámil svoje rozpustenie s vysvetlením, že súčasné prostredie sťažilo „slobodné“ plnenie jeho poslania. Skupina bola členom už rozpusteného Občianskeho frontu pre ľudské práva a Hongkonskej aliancie.

Skupiny občianskej spoločnosti založené na právach, ktoré sú v meste stále aktívne, naďalej čelili tlaku. Inštitucionálne a anonymné obťažovanie subjektov občianskej spoločnosti, podobné praktikám, ktoré opísala HKJA, bolo veľmi rozšírené. Takéto obťažovanie sa týkalo aj iných štátnych orgánov, ako sú daňové úrady alebo orgány požiarnej ochrany. Ďalším problémom v roku 2024 bolo vyčerpanie verejných aj súkromných finančných prostriedkov pre niektoré mimovládne organizácie. Napriek tomu subjekty občianskej spoločnosti, ktoré sú v meste stále aktívne, preukázali pozoruhodnú odolnosť a hľadali spôsoby, ako sa pohybovať v zostávajúcom priestore a – kde to bolo možné – ho rozšíriť.

Otázka práv väzňov naďalej vyvolávala obavy. Chow Hang-tung, zadržaná prodemokratická aktivistka a členka hongkonskej aliancie, musela v roku 2024 opakovane čeliť samoväzbe.

V januári boli dozorca a štyria väzni z nápravného zariadenia Pik Uk obvinení z „úmyselného zranenia“ 18-ročného väžňa, ktorý nebol politickým väzňom. Príslušník ministerstva nápravných služieb údajne spôsobil tržné poranenie konečníka a perforáciu konečníka. V júni bol v tom istom prípade obvinený príslušník vo výslužbe, ktorý neoznámil útok.

Vo výročnej správe o návštevách zmierovacích sudcov za rok 2023, ktorá bola zverejnená v septembri 2024, sa uvádza, že zmierovací sudcovia – vedúci predstavitelia komunity, ktorých hlavnou úlohou je navštevovať rôzne väzenské zariadenia s cieľom zabezpečiť práva väzňov – prijali a vybavili 71 sťažností, čo je o 69 % viac ako v predchádzajúcom roku.

Pretrvával takisto tlak na **akademickú slobodu**. Autocenzúra bola rozšírená najmä v oblasti spoločenských a humanitných vied. Kritické akademické hlasy boli odsunuté na vedľajšiu koľaj. V 80-stranovej štúdii s názvom *We Can't Write the Truth Anymore: Academic Freedom in Hong Kong Under the National Security Law* (Už nemôžeme písať pravdu: Akademická sloboda v Hongkongu na základe zákona o národnej bezpečnosti), ktorá bola uverejnená 24. septembra, dve ľudskoprávne skupiny so sídlom v USA, Human Rights Watch a Hong Kong Democracy Council, tvrdili, že právne predpisy mesta o národnej bezpečnosti majú d'alekosiahle účinky na univerzity. V roku 2024 došlo na hongknských univerzitách k zlúčeniu viacerých katedier spoločenských vied na úkor „politických vied“. V auguste Čínska univerzita v Hongkongu reštrukturalizovala svoju 54 rokov fungujúcu Katedru vládnej a verejnej správy a znížila jej úroveň na program, pričom ju zlúčila s novou Školou verejnej správy a politických vied. Zmeny urobila aj City University of Hong Kong, ktorá premenovala svoj bakalársky program Verejný poriadok a politika na Verejné záležitosti a manažment.

V roku 2024 sa naďalej objavovali nádejné známky pokroku v oblasti práv LGBTIQ+ osôb v Hongkongu. V septembri 2023 odvolací súd rozhodol, že hongknská diskriminačná politika bývania a dedičské právo na základe sexuálnej orientácie sú protiústavné, čo predstavuje ďalší míľnik v oblasti práv LGBTIQ+ osôb v Hongkongu. Napriek návrhu propekinského zákonodarcu vyzvať Peking, aby rozhodnutie zrušil, ministerstvo spravodlivosti 6. decembra potvrdilo, že „právne spory by sa mali riešiť na miestnej úrovni“.

Dňa 29. apríla dostal transrodový aktivista Henry Tse nový preukaz totožnosti po tom, ako úspešne aktualizoval svoje označenie rodu po sérii súdnych sporov proti mestskej správe, ktoré trvali sedem rokov.

V septembri 2023 súd najvyššieho stupňa rozhodol, že vláda je povinná do dvoch rokov poskytnúť alternatívny rámec na ochranu partnerstiev osôb rovnakého pohlavia. V máji 2024 minister pre ústavné a kontinentálne záležitosti priznal, že orgány skúmajú túto „zložitú“ otázku. Medzitým sa v médiách 18. júna objavila správa, že Úrad pre ústavné a kontinentálne záležitosti znížil polovicu finančných prostriedkov pre skupiny občianskej spoločnosti, ktoré podporujú skupiny sexuálnych menšín v rámci programu financovania rovnakých príležitostí (v oblasti sexuálnej orientácie).

Sloboda náboženského vyznania zostala v roku 2024 do veľkej miery chránená, hoci existujú náznaky ďalšieho zosúladovania politiky v tejto oblasti s politickými očakávaniami. V správe s názvom *Hostile Takeover: The CCP (China Communist Party) and Hong Kong's Religious Communities* [Nepriateľské prevzatie: KS Číny (Komunistická strana Číny) a hongknskú náboženské komunity], ktorá bola uverejnená 30. januára 2024, Výbor pre slobodu v Hongkongu so sídlom v USA uznal, že „náboženské prenasledovanie v Hongkongu nebolo také vážne ako v pevninskej Číne“. Na náboženských vodcov v OAO sa však vyvíjal tlak, aby podporovali priority komunistickej strany vrátane akceptovania presadzovania národnej bezpečnosti. Anglikánsky kostol už druhý rok po sebe vyvesil v deň štátneho sviatku 1. októbra čínsku štátnu vlajku, čo vyvolalo kritiku návštevníkov kostola.

Pokiaľ ide o **žiadateľov o azyl**, 5. novembra minister pre bezpečnosť oznámil, že hongknská vláda si stanovila cieľ repatriovať každý rok najmenej 1 320 „žiadateľov o zákaz vyhostenia, ktorých žiadosť je neopodstatnená“. Situácia žiadateľov o azyl v Hongkongu je naďalej neistá, keďže Hongkong nie je signatárom Dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951 ani Protokolu týkajúceho sa právneho postavenia utečencov z roku 1967. Organizácie občianskej spoločnosti, ktoré podporujú žiadateľov o azyl, boli v roku 2024 pod tlakom.

Pokiaľ ide o **pracovné práva**, Poradný výbor pre pracovné právo dosiahol v roku 2024 konsenzus o stanovení novej hranice pre „nepretržité zmluvné“ zamestnanie na 68 hodín za 4 týždne, aby sa zákonné výhody rozšírili na viac zamestnancov²². Pracovné organizácie zaznamenali medziročný nárast počtu pracovných úrazov, najmä v oblasti logistiky a skladov. Združenie za práva obetí pracovných úrazov zaznamenalo v roku 2024 19 úmrtí a 6 ťažkých zranení pri 25 nehodách, pričom v roku 2023 to bolo len 5 úrazov v týchto odvetviach.

400 000 migrujúcich pracovníkov v domácnosti v Hongkongu zostalo zraniteľnou skupinou napriek relatívne (na medzinárodné pomery) pokročilému právnomu rámcu, ktorý sa na nich vzťahuje, ako aj ich trvalému prístupu k spravodlivosti a zdravotnej starostlivosti. Hongkonská federácia odborových zväzov ázijských pracovníkov v domácnosti odhalila, že v roku 2024 riešila 13 prípadov zahraničných pracovníkov v domácnosti, ktorí boli nútení pracovať napriek tomu, že ochoreli. V jednom prípade na pracovníčku v domácnosti z Filipín jej zamestnávateľ tlačil, aby nežiadala o chemoterapiu.

Hongkonské orgány nezverejnili oficiálne údaje o percentuálnom podiele obyvateľstva žijúceho pod hranicou chudoby od roku 2021, čo je posledný rok, keď bola stanovená oficiálna hranica chudoby. Podľa politického prejavu predsedu výkonnej rady z októbra 2024 žilo v Hongkongu v roku 2024 približne 110 000 domácností v rozdelených bytoch. Očakáva sa, že právne predpisy na reguláciu takéhoto bývania a zlepšenie životných podmienok nájomníkov budú predložené najskôr v roku 2025.

II. Hospodársky vývoj

Hongkong má nezávislé právomoci pri vykonávaní obchodných dohôd a stanovuje menovú politiku nezávisle od pevninskej Číny. V roku 2024 si Hongkong takisto zachoval právnu jurisdikciu oddelenú od pevninskej Číny, najmä pokiaľ ide o otázky hospodárskej politiky. Zachoval si samostatnú menu, ktorá nie je obmedzená kapitálovými limitmi, ako aj samostatné regulačné štruktúry na dohľad nad spoločnosťami pôsobiacimi na jeho území. Prioritami vlády počas roka boli: i) osloviť svet vrátane trhov Blízkeho východu a Ázie; ii) prilákať do Hongkongu kvalifikovaných pracovníkov a spoločnosti; iii) podporovať hospodárstvo a inovácie; a iv) pokračovať v hospodárskej integrácii s pevninskou Čínou.

Podľa správy o svetových investíciách z roku 2024, ktorú vydala Konferencia OSN pre obchod a rozvoj, bol Hongkong v roku 2023 **štvrtou najväčšou destináciou na svete z hľadiska priamych zahraničných investícií (PZI)**²³. Z najnovšieho prieskumu o zahraničných spoločnostiach, ktorý uskutočnila hongkonská vláda, vyplýva, že počet zahraničných spoločností na tomto území sa v roku 2024 zvýšil a prekonal počet, ktorý tu existoval pred pandémiou ochorenia COVID-19, pričom EÚ zostáva najväčšou nečínskou podnikateľskou komunitou v Hongkongu. Prítomnosť podnikov z Európskej únie zaznamenala pozoruhodný nárast, pričom v roku 2024 sa počet podnikov v Hongkongu medziročne zvýšil o 5,9 % alebo o 2,3 % v porovnaní s rokom 2019. V roku 2024 pôsobilo v Hongkongu najmenej 1 640 spoločností z EÚ. Polovica týchto spoločností z EÚ využíva mesto ako svoje regionálne ústredie alebo regionálnu kanceláriu, čo predstavuje pokles o 9,8 % oproti roku 2019.

²² Návrh novely zákona bude predložený v prvej polovici roka 2025.

²³ Webové sídlo UNCTAD:

<https://unctad.org/publication/world-investment-report-2024>.

Hongkonskému hospodárstvu **dominujú služby** (94 % HDP) vrátane finančných služieb a logistiky, zatiaľ čo výroba tvorí len zlomok HDP (1 %). Hongkong je jedným z najvýznamnejších svetových **obchodných hospodárstiev** (v štatistickom prehľade WTO o svetovom obchode za rok 2023, ktorý je v čase písania tejto správy posledným dostupným údajom, je na siedmom mieste²⁴). Obchod s tovarom, prevažne spätný vývoz, tvorí približne 299 % HDP, čo svedčí o otvorenosti hospodárstva pre obchod²⁵.

V polovici roka 2024 dosiahol **počet obyvateľov** Hongkongu 7,53 milióna, čo predstavuje nárast o 0,1 % oproti koncu roka 2023 a o 0,2 % oproti úrovni dosiahnutej tesne pred pandémiou ochorenia COVID-19 (koniec roka 2019). Počas pandémie opustilo Hongkong približne 170 000 obyvateľov²⁶.

Hospodárstvo Hongkongu rástlo v roku 2024 druhý rok po sebe, pričom HDP sa medziročne zvýšil o 2,5 %²⁷ po náraste o 3,2 % v roku 2023. Miera rastu sa nachádzala v dolnej hranici prognózy vlády v rozpočte na roky 2024 – 2025 (zverejnenej vo februári 2024), v ktorej sa predpokladá rast HDP o 2,5 – 3,5 % za celý rok. Hospodársky rast podporili: i) nárast zahraničného obchodu s tovarom a službami, sektora logistiky a stavebníctva; a ii) postupné oživenie finančného sektora v priebehu roka. Súkromná spotreba však klesla a odvetvia vystavené turistickým výdavkom naďalej dosahujú slabšie výsledky v porovnaní s obdobím pred pandémiou.

Inflácia bola aj v roku 2024 naďalej mierna s medziročným nárastom indexu spotrebiteľských cien o 1,7 % v priebehu roka²⁸. **Miera nezamestnanosti** za celý rok 2024 bola 3,1 %, čo predstavuje mierny nárast oproti 2,9 % v roku 2023²⁹.

Odvetvie obchodu a logistiky, ktoré tvorí 19 % HDP Hongkongu, sa v priebehu roka zotavilo. HDP z dovozných a vývozných činností sa za prvých 9 mesiacov roka 2024 medziročne zvýšil o 2,6 %³⁰ (po poklese o 4,4 % za celý rok 2023) a hodnota hongkonského zahraničného obchodu s tovarom sa v danom roku zvýšila o 7,3 % na 9,46 bilióna HKD (1,2 bilióna EUR³¹)³² (po poklese o 6,7 % v roku 2023). Pozícia Hongkongu ako obchodného centra pre tovar je do veľkej miery podporovaná jeho úlohou tranzitného centra a centra spätného vývozu pre pevninskú Čínu.

Finančný sektor (tvorí približne štvrtinu HDP Hongkongu, ale zamestnáva len 7,2 % pracovnej sily) v prvých 9 mesiacoch roka 2024 medziročne vzrástol o 0,4 % po dvoch po sebe

²⁴Štatistický prehľad o svetovom obchode za rok 2023 podľa Svetovej obchodnej organizácie:

https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/wtsr_2023_e.htm.

²⁵ Pomer hodnoty celkového zahraničného obchodu k HDP, vypočítaný na základe štatistik HDP a zahraničného obchodu (prvých deväť mesiacov roku 2024) z Úradu pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

<https://www.censtatd.gov.hk/en/scode250.html>,

<https://www.censtatd.gov.hk/en/scode230.html>.

²⁶ Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=110-01001.

²⁷ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

https://www.news.gov.hk/eng/2025/02/20250203/20250203_163405_486.html.

²⁸ Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong

https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=510-60001.

²⁹ Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong

https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=210-06101#.

³⁰ Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong

https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=310-34501#.

³¹ Prepočítané na EUR s kurzom 1 EUR = 8,2 HKD (ku koncu decembra 2024).

https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoforeuro_sk.

³² Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong

https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=410-50001#.

nasledujúcich rokoch poklesu v rokoch 2022 a 2023³³. Počet **prvotných verejných ponúk akcií (IPO)** sa ďalej znížil na 71 v roku 2024 zo 73 v roku 2023 a 90 v roku 2022. Celková suma získaná prostredníctvom IPO však medziročne vzrástla o 88,9 % na 87,5 miliardy HKD (10,7 miliardy EUR). Hongkong bol v roku 2024 štvrtým najväčším centrom pre IPO na svete podľa hodnoty, pričom v roku 2023 bol až ôsmy (v rokoch 2022 a 2021 bol Hongkong štvrtý, v roku 2020 druhý a v roku 2019 prvý).

V priebehu roka sa **hongkonský index Hang Seng** zvýšil o 17,7 % a **trhová kapitalizácia** na hongkonskej burze sa zvýšila o 13,8 % na 35,3 bilióna HKD (4,3 bilióna EUR). Priemerný denný obrat na trhu sa medziročne zvýšil o 25,5 % na 132 miliárd HKD (16,1 miliardy EUR)³⁴. Index Hang Seng sa v prvom polroku 2024 zvýšil o 3,9 % a v druhom polroku o 13,2 %. Oživenie v druhej polovici roka podporili nižšie úrokové sadzby v USA a Hongkongu a hospodárske stimuly v pevninskej Číne (spoločnosti z pevninskej Číny predstavujú 80 % kapitalizácie hongkonského akciového trhu). Na konci októbra 2024 bol Hongkong ôsmym najväčším akciovým trhom na svete a piatym najväčším akciovým trhom v Ázii podľa trhovej kapitalizácie a najväčším offshorovým obchodným centrom s jüanom na svete.

Cestovný ruch a odvetvia, ktoré sú závislé od výdavkov turistov, sa ešte len zotavujú na úroveň roku 2018, ktorý bol posledným „normálnym“ rokom pre tok cestovného ruchu do Hongkongu pred začiatkom pandémie ochorenia COVID-19. Hongkong v roku 2024 navštívilo 44,5 milióna návštevníkov, čo predstavuje medziročný nárast o 30,9 %, ale to bolo len 68 % počtu návštevníkov v roku 2018³⁵. Návštevníci z pevninskej Číny tvorili 76,5 % z celkového počtu, teda 34 miliónov. Turisti prichádzajúci do Hongkongu v súčasnosti mínajú menej ako v minulosti a v prvých deviatich mesiacoch roku 2024 (posledné obdobie, za ktoré sú k dispozícii údaje) návštevníci minuli približne o 17 % menej na obyvateľa ako v roku 2018. V kombinácii s menším počtom príchodov to viedlo k 41 % poklesu mesačných výdavkov návštevníkov v porovnaní s rokom 2018 na 16,1 miliardy HKD (2 miliardy EUR). Odvetvia závislé od výdavkov turistov (medzi ktoré patrí maloobchod, jedlá a nápoje, doprava, cestovný ruch a pohostinstvo) boli takisto ovplyvnené len čiastočným oživením príchodov návštevníkov a znížením výdavkov. V prvých 9 mesiacoch roku 2024 sa HDP v **ubytovacích a stravovacích službách** medziročne znížil o 3,4 % a bol o 26,2 % nižší ako v rovnakom období roku 2019. HDP z **veľkoobchodu a maloobchodu** v rovnakom období klesol o 11,1 % a bol o 44,6 % nižší ako v roku 2019. Pokles maloobchodného predaja a stravovacích služieb zhoršili aj zvýšené toky obyvateľov, ktorí cestovali za nákupmi a oddychom do susedného mesta Šen-čen.

Letectvo a súvisiace odvetvia sa v roku 2024 naďalej zotavovali, ale počet letov a cestujúcich na medzinárodnom letisku v Hongkongu zostal pod úrovňou pred pandémie. V roku 2024 sa počet letov do Hongkongu a z Hongkongu zvýšil o 31,6 % na 363 309 a počet cestujúcich o 34,5 % na 53,0 milióna, ale stále bol o 13,5 %, resp. 25,7 % nižší ako v roku 2019. Nákladná letecká doprava sa v roku 2024 medziročne zvýšila o 14,1 % na 4,9 milióna ton (takisto o 4,2 % viac ako v roku 2019)³⁶. Otvorenie tretej dráhy na hongkonskom letisku v roku 2024 zvýši ročnú kapacitu nákladnej dopravy na 10 miliónov ton a počet cestujúcich na 120 miliónov ročne.

³³ Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong
https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=310-34501#.

³⁴ Štatistiky trhu, webové sídlo spoločnosti Hong Kong Exchange and Clearing Limited:
https://www.hkex.com.hk/Market-Data/Statistics/Consolidated-Reports/HKEX-Monthly-Market-Highlights?sc_lang=en.

³⁵ Príchody návštevníkov do Hongkongu; Hongkonská rada pre cestovný
ruch https://partnet.hkbt.com/en/research_statistics/tourism_statistics_database/index.html.

³⁶ Webové sídlo ministerstva civilného letectva vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:
<https://www.cad.gov.hk/english/statistics.html>.

V prvých 9 mesiacoch roka sa zvýšil príspevok odvetvia **stavebníctva** k HDP o 7,3 % a **nehnutelností** o 0,7 %. Ceny nehnuteľností sa v priebehu roka znížili a miera neobsadenosti kancelárií sa zvýšila, ale Hongkong stále zostal jedným z najdrahších miest na svete na kúpu alebo prenájom bytu alebo na kúpu alebo prenájom kancelárie.

Systém prepojených výmenných kurzov OAO zotrval počas roka v pásme 7,75 – 7,85 HKD za 1 USD. Devízové rezervy boli prevažne stabilné a na konci roka 2024 dosiahli 421,4 miliardy USD, čo je mierny pokles oproti 425,6 miliardy USD na konci roka 2023³⁷.

Očakáva sa, že Hongkong zaznamená v rozpočtovom roku 2024 – 2025 (končí sa v marci 2025) rozpočtový deficit. Bol by to piaty deficit OAO za posledných šesť rokov, čo je pre hospodárstvo, ktoré je zvyknuté zaznamenávať rozpočtové prebytky, nezvyčajné. V rozpočte, ktorý bol predložený vo februári 2024, sa predpokladá konsolidovaný deficit na rozpočtový rok 2024 – 2025 vo výške 144 miliárd HKD (17,6 miliardy EUR), čo zodpovedá približne 4,5 % HDP Hongkongu bez príjmov z emisie štátnych dlhopisov. Vláda neskôr varovala, že deficit bude výrazne vyšší. Rozpočet bol predložený s očakávaním, že hospodárstvo porastie o 2,5 % až 3,5 %, namiesto skutočných 2,5 %.

Deficity sa financujú vydávaním štátnych dlhopisov a využívaním hongkonských fiškálnych rezerv. V dôsledku toho sa fiškálne rezervy v decembri 2024 znížili na 664 miliárd HKD (80,9 miliardy EUR), čo predstavuje medziročný pokles o 4,1 % a pokles o 43,3 % z 1,2 bilióna HKD v marci 2019³⁸. Rezervy sa v súčasnosti rovnajú odhadovaným 11 mesiacom výdavkov v porovnaní s 24 mesiacmi v roku 2019. V rovnakom období (od marca 2019 do decembra 2024) sa štátny dlh Hongkongu v dôsledku vydávania dlhopisov zvýšil z 1,5 miliardy HKD na 293 miliárd HKD (35,7 miliardy EUR), čo predstavuje 9,2 % HDP.

Podnikateľské prostredie

Dlhodobý vplyv **prísnych obmedzení súvisiacich s pandémiou ochorenia COVID-19** sa naďalej prejavoval na miestnom hospodárstve, aj keď boli pred dvoma rokmi zrušené. Tento vplyv zahŕňa pokračovanie znižovania počtu letov a cestujúcich na hongkonskom letisku a slabšie výsledky v cestovnom ruchu a súvisiacich odvetviach. Obmedzenia, vrátane obmedzení týkajúcich sa cestovania do zahraničia, skomplikovali prevádzkovanie regionálneho ústredia v Hongkongu a počet medzinárodných spoločností s regionálnym ústredím v Hongkongu sa ešte stále nevrátil na úroveň pred pandémie (hoci polovica spoločností z EÚ pôsobiach v Hongkongu tu stále má svoje regionálne ústredie). Prísne pravidlá proti šíreniu pandémie ochorenia COVID-19 takisto narušili povest' Hongkongu ako obchodného centra a centra pre zahraničné talenty.

Politický a právny vývoj v Hongkongu vrátane vykonávania právnych predpisov o národnej bezpečnosti, slobody informácií, ochrany osobných údajov a sankcií takisto prispel k oslabeniu postavenia Hongkongu ako medzinárodného obchodného centra pre zahraničné spoločnosti a talenty.

³⁷ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202501/07/P2025010700388.htm>.

³⁸ Webové sídlo ministerstva financií, vláda Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

https://www.try.gov.hk/internet/ehpubl_acc0_monfinancial.html.

Medzinárodná podnikateľská komunita považuje za dôležité, aby **Hongkong zostal otvoreným hospodárstvom**, ako aj otvorenou a dynamickou medzinárodnou spoločnosťou s výhodami, ako je voľný pohyb kapitálu a informácií, bezpečnosť údajov a prístup k rôznorodým talentom. Hoci tieto výhody do veľkej miery pretrvávajú, niektoré medzinárodné firmy odišli do iných regionálnych centier.

Napriek týmto problémom **mnohí podnikatelia nadalej vnímajú Hongkong ako konkurencieschopné obchodné centrum**. Medzi výhody sídla v Hongkongu patria: i) jednoduchý daňový systém s nízkym daňovým zaťažením; ii) voľný pohyb kapitálu a úplná konvertibilita hongkonského dolára; iii) systém common law; iv) nízka miera korupcie; v) zemepisná poloha; a vi) prepojenie s pevninskou Čínou a prístup k nej.

Prilákание talentov a spoločností späť do Hongkongu zostalo počas roka politickou prioritou vlády. **Pracovná sila** sa medziročne zvýšila o 0,3 % na 3,83 milióna pracovníkov na konci roka 2024, čo však bolo stále o 3,5 % menej ako pred pandémiou a pred zavedením zákona o národnej bezpečnosti (3,97 milióna). V priebehu roka väčšinu pracovníkov prilákaných do Hongkongu v rámci rôznych vládnych programov na rozvoj talentov tvorili štátni príslušníci pevninskej Číny (napr. 98 % žiadostí schválených v rámci programu prijímania kvalitných migrantov, 92 % v rámci programu prijímania technologických talentov, a 95 % v rámci programu Top Talent Pass).

Vláda v novembri 2024 oznámila, že Úrad pre prilákание strategických podnikov pritiahol do Hongkongu od začiatku svojej činnosti v decembri 2022 celkovo 57 strategických spoločností³⁹, väčšinou z pevninskej Číny a v menšej miere aj z iných častí sveta (vrátane Európy).

Z nedávneho ročného prieskumu zahraničných spoločností v Hongkongu, ktorý uskutočnil hongkonský Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku⁴⁰, vyplynulo, že **počet zahraničných spoločností** (okrem spoločností z pevninskej Číny) sa v roku 2024 zvýšil o 7,0 % v porovnaní s rokom 2023 a dosiahol historicky najvyššiu hodnotu 7 340. Podľa prieskumu sa aj počet zahraničných spoločností vrátil nad úroveň pred pandémiou a oproti roku 2019 vzrástol o 1,4 %. Zahraničné spoločnosti však boli takisto menšie, s priemerným počtom 49,5 zamestnancov na spoločnosť, čo je o 4,4 % menej ako v roku 2023 (51,8 zamestnancov) a o 9,2 % menej ako v roku 2019 (54,5 zamestnancov)⁴¹. Počet zahraničných (nečínskych) spoločností, ktoré majú svoje regionálne ústredie v OAO, zostal výrazne nižší, pričom oproti roku 2019 sa znížil o 17,8 %, a to aj napriek miernemu medziročnému nárastu (o 1,0 % oproti roku 2023). Medzitým sa **počet spoločností z pevninskej Číny** so sídlom v Hongkongu v roku 2024 medziročne zvýšil o 20,3 % a v porovnaní s rokom 2019 o 45,6 % (v súčasnosti tvoria 26,3 % nehongkonských spoločností, pričom v roku 2019 ich bolo 19,9 %).

Predseda výkonnej rady Hongkongu vo svojom výročnom **politickom prejave 16. októbra 2024** navrhol politiky na zlepšenie rozvoja hongkonského hospodárstva. Tieto politiky zahŕňajú: i) upevnenie postavenia OAO ako finančného, prepravného a obchodného centra; ii) podporu Hongkongu ako centra inovácií a technológií; a iii) oživenie sektora cestovného ruchu.

³⁹ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202411/11/P2024111100391.htm>.

⁴⁰ Správa o ročnom prieskume spoločností v Hongkongu s materskými spoločnosťami so sídlom mimo Hongkongu, Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong (vydanie 2024): <https://www.censtatd.gov.hk/en/wbr.html?ecode=B11100042024AN24&scode=360>.

⁴¹ Percentuálne podiely vypočítal úrad Európskej únie na základe údajov z ročného prieskumu spoločností v Hongkongu s materskými spoločnosťami so sídlom mimo Hongkongu.

V politickom prejave sa ďalej navrhuje rozvíjať miestne talenty a ďalej priťahovať talenty, spoločnosti a startupy zo zahraničia. V politickom prejave sa takisto uvádza, že Hongkong bude pokračovať v rozvoji oblasti severnej metropoly v časti Nové teritória a usilovať sa o užšiu integráciu s konurbáciou oblasti Veľkého zálivu, ktorú tvoria Hongkong, Macao a Kuang-tung. Medzi ďalšie iniciatívy uvedené v politickom prejave patria: i) posilnenie Hongkongu ako centra pre právne služby a riešenie sporov a ako centra pre obchodovanie s nehnuteľnosťami; a ii) podpora digitalizácie hongkonského hospodárstva. V závere politického prejavu boli oznámené plány na riešenie nedostatku a vysokých nákladov na nehnuteľnosti prostredníctvom: i) zvýšenia ponuky pozemkov a nájomných bytových jednotiek; a ii) regulácie prenájmu rozdelených bytových jednotiek.

S cieľom podpory Hongkongu ako **medzinárodného finančného centra** vláda presadzuje tieto politiky: i) prehĺbenie vzájomného prístupu na trh s pevninskou Čínou; ii) ďalší rozvoj aktivít na mori v jüanoch a podporu internacionalizácie jüanu (vrátane poskytovania väčšieho počtu investičných produktov denominovaných v jüanoch); iii) posilnenie Hongkongu ako centra pre riadenie rizík, správu aktív a správu majetku (vrátane súkromného kapitálu a rodinných podnikov); iv) rozširovanie zahraničných sietí (so zameraním na Blízky východ a ASEAN); a v) prilákanie väčšieho počtu spoločností na hongkonskú burzu cenných papierov. V priebehu roka 2024 boli vykonané zmeny v procese podávania žiadostí o kótovanie⁴², v pravidlách správy a riadenia spoločností⁴³ a v režime vlastných akcií⁴⁴, pričom cieľom všetkých uvedených zmien bolo povzbudiť viac spoločností ku kótovaniu v Hongkongu. Okrem toho Hongkong v roku 2024 uznal burzu cenných papierov v Abú Zabí aj dubajský finančný trh za uznané burzy⁴⁵ s cieľom podporiť v Hongkongu sekundárne kótovanie spoločností, ktorých primárne kótovanie sa uskutočnilo na týchto dvoch burzách. Hongkonská burza cenných papierov takisto oznámila plány na otvorenie kancelárie v Rijáde. Od marca bolo možné podávať žiadosti v rámci programu pre nových účastníkov kapitálových investícií s cieľom prilákať viac kapitálu. Ponúka oprávneným osobám možnosť migrovať do Hongkongu pod podmienkou, že v Hongkongu investujú najmenej 30 miliónov HKD. Kľúčovými prioritami vlády sú aj podpora zeleného financovania a finančných technológií (ďalej len „FinTech“).

Pokiaľ ide o **zelené financovanie**, Hongkonský menový úrad vydal v máji Hongkonskú taxonómiu pre udržateľné financovanie. Zahŕňa 12 hospodárskych činností v štyroch odvetviach, a to výrobu energie, dopravu, stavebníctvo a vodné a odpadové hospodárstvo. Podľa Hongkonského menového úradu bola taxonómia navrhnutá (okrem iného aj) s odkazom na spoločný taxonomický základ EÚ a Číny a taxonómiu EÚ, ako aj s cieľom uľahčiť vďaka nim orientáciu v problematike⁴⁶. V decembri 2024 vláda vydala *plán zverejňovania informácií o udržateľnosti*⁴⁷, v ktorom vyjadrila cieľ Hongkongu prijať štandardy Medzinárodnej rady pre štandardy udržateľnosti najneskôr do roku 2028. Hongkonská vláda takisto v roku 2024 pokračovala vo vydávaní ďalších zelených dlhopisov v rámci vládneho programu zelených dlhopisov, ktorý sa začal v roku 2018.

⁴² Spoločné vyhlásenie k posilnenému časovému rámcu pre nový proces podávania žiadostí o kótovanie:

www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2024/241018news?sc_lang=en.

⁴³ Tlačová správa spoločnosti Hong Kong Exchanges and Clearing Limited:

https://www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2024/2412192news?sc_lang=en.

⁴⁴ Tlačová správa spoločnosti Hong Kong Exchanges and Clearing Limited:

https://www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2024/240412news?sc_lang=en.

⁴⁵ Tlačová správa spoločnosti Hong Kong Exchanges and Clearing Limited:

https://www.hkex.com.hk/News/Regulatory-Announcements/2024/240719news?sc_lang=en.

⁴⁶ Tlačová správa Hongkonského menového úradu:

<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2024/05/20240503-3/>.

⁴⁷ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241210/20241210_140433_513.html.

V júni bol spustený dotačný program na overenie koncepcie zelených a udržateľných finančných technológií s cieľom poskytnúť finančnú podporu pre zelené **finančné technológie**⁴⁸. V októbri Hongkong vydal politické vyhlásenie o uplatňovaní umelej inteligencie (AI) na finančnom trhu⁴⁹. V decembri vláda zverejnila návrh zákona o regulačnom režime pre emitentov stablecoinov viazaných na fiat⁵⁰. Počas roka Hongkonský menový úrad pokračoval v testovaní a skúmaní používania digitálnych mien centrálnej banky, a to v Hongkongu aj pri cezhraničných platbách. Okrem toho päť prevádzkovateľov platforiem na obchodovanie s virtuálnymi aktívami získalo licenciu v rámci nového licenčného režimu hongkonskej Komisie pre cenné papiere a futures pre platformy na obchodovanie s virtuálnymi aktívami, ktorý nadobudol účinnosť v roku 2023⁵¹. V decembri hongkonská vláda informovala Globálne fórum OECD o transparentnosti a výmene informácií na daňové účely o svojom záväzku vykonávať rámec pre vykazovanie kryptoaktív⁵².

V politickom prejave predsedu výkonnej rady sa hovorilo aj o plánoch na zlepšenie postavenia Hongkongu ako **medzinárodného centra leteckej, obchodnej a lodnej dopravy**. Patria sem plány na: i) rozšírenie obchodnej siete Hongkongu; ii) podporu námorných služieb a služieb dodávateľského reťazca s vysokou pridanou hodnotou; iii) vybudovanie „inteligentného prístavu“; a iv) podporu ekologickej lodnej dopravy. Vláda sa ďalej zameriava na ďalší rozvoj obchodovania s komoditami, a najmä so zlatom. V novembri vláda vydala akčný plán na podporu dodávok ekologických námorných palív⁵³ a Hongkonská koalícia pre udržateľné letecké palivá vydala bielu knihu o stratégii udržateľných leteckých palív⁵⁴. V tom istom mesiaci otvorilo medzinárodné letisko v Hongkongu svoju tretiu vzletovú a pristávaciu dráhu⁵⁵ s cieľom rozšíriť ročnú kapacitu na 120 miliónov cestujúcich a 10 miliónov ton nákladu do 10 rokov.

Počas roka hongkonská vláda pokračovala v plánoch na ďalší rozvoj Hongkongu ako **inovačného a technologického** centra, a to aj v oblastiach: i) „novej industrializácie“ (podpory využívania inovácií a technológií na rozvoj konkurencieschopných výrobných a produkčných činností v Hongkongu); ii) inovácií v oblasti medicíny a zdravotníctva; iii) rozvoja hospodárstva v nízkych nadmorských výškach (hospodárske činnosti a odvetvia pôsobiace vo vzdušnom priestore do 1 000 metrov); iv) leteckej technológie; a v) nových zdrojov energie. V rozpočte na roky 2024 – 2025 (zverejnenom vo februári 2024) je na tieto nové iniciatívy vyčlenených približne 24 miliárd HKD (2,9 miliardy EUR). V júli bol zriadený Úrad pre digitálnu politiku⁵⁶ a v septembri bol spustený program na urýchlenie novej industrializácie v hodnote 10 miliárd HKD (1,2 miliardy EUR) s cieľom podporiť

⁴⁸ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:
https://www.news.gov.hk/eng/2024/06/20240628/20240628_153810_154.html.

⁴⁹ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:
<https://www.info.gov.hk/gia/general/202410/28/P2024102800154.htm>.

⁵⁰ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:
<https://www.info.gov.hk/gia/general/202412/06/P2024120500406.htm>.

⁵¹ Webové sídlo Komisie pre cenné papiere a futures:
<https://www.sfc.hk/en/Welcome-to-the-Fintech-Contact-Point/Virtual-assets/Virtual-asset-trading-platforms-operators/Lists-of-virtual-asset-trading-platforms>.

⁵² Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:
https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241213/20241213_184926_513.html.

⁵³ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:
<https://www.info.gov.hk/gia/general/202411/15/P2024111500574.htm>.

⁵⁴ Stránka Rady pre podnikateľské prostredie (Business Environment Council):
https://bec.org.hk/sites/default/files/publications/SAF%20Strategy%20for%20HK_0.pdf.

⁵⁵ Tlačová správa hongkonského medzinárodného letiska:
https://www.hongkongairport.com/en/media-centre/press-release/2024/pr_1763.

⁵⁶ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:
<https://www.info.gov.hk/gia/general/202407/25/P2024072400394.htm>.

zriaďovanie „inteligentných“ výrobných zariadení⁵⁷. V decembri začalo fungovať Superpočítačové centrum pre umelú inteligenciu⁵⁸. Ďalšie finančné prostriedky boli oznámené na zriadenie výskumných ústavov v oblasti vied o živej prírode a zdravotníckych technológií. Počet startupov v OAO sa podľa vlády v roku 2024 medziročne zvýšil o 10 % na 4 694⁵⁹.

Pokračovali práce na budovaní **Severnej metropoly**. Táto zóna výstavby severne od Kau-lungu, ktorá bude zahŕňať obytné štvrte, zónu pre priemysel a technológie, logistické centrum a spojovaciu železničnú infraštruktúru so zvyškom Hongkongu a Šen-čenom, a bude ďalej integrovať Hongkong s oblasťou Veľkého zálivu. Predseda výkonnej rady John Lee v politickom prejave z roku 2024 označil Severnú metropolu za nový motor hospodárskeho rozvoja Hongkongu. V politickom prejave sa uvádza, že rozvoj Severnej metropoly sa urýchlí aj v roku 2024, pričom sa zachová obozretná fiškálna pozícia. V roku 2024 bol vyhlásený nový proces, v rámci ktorého budú veľké pozemky (10 až 20 hektárov) spoločne rozvíjať úspešní uchádzači o rozvojové projekty s cieľom urýchliť rozvoj a umožniť koordinované projektovanie. V prvej polovici roka 2026 bude uverejnený koncepčný rámec rozvoja univerzitného mesta v zóne (je naň vyčlenených 80 hektárov pôdy), pre inštitúcie postsekundárneho vzdelávania a výskumnú spoluprácu s pevninskou Čínou a zahraničím a v nasledujúcich piatich rokoch sa v severnej metropole plánuje výstavba 60 000 bytových jednotiek.

Severná metropola takisto zohráva dôležitú úlohu pri rozvoji priemyslu a technológií. Cieľom hongkonskej vlády je pokročiť v rozvoji zóny San Tin Technopole (zóna pre priemysel a technológie), a to aj vrátane novej výstavby nových lokalít pre priemysel a technológie v priebehu rokov 2026 – 2027. V novembri hongkonská vláda uverejnila náčrt svojich rozvojových plánov pre túto oblasť⁶⁰, v ktorom stanovila, ako bude ďalej rozvíjať Hongkonský park v Severnej metropole (park spolu so Šenčenským parkom tvorí zónu vedecko-technickej spolupráce medzi Šen-čenom a Hongkongom). Jedným z aspektov tejto práce bude uľahčenie cezhraničných tokov personálu, materiálov, finančných prostriedkov a údajov. V apríli Hongkonský park podpísal memorandá o porozumení približne so 60 spoločnosťami, ktoré prejavili záujem o park, pričom približne štvrtina z nich pochádza zo zahraničia⁶¹. V politickej správe na rok 2024 sa uvádza, že prvá skupina nájomcov – vrátane subjektov, ktorí pôsobia v oblasti vied o živej prírode, zdravotníckych technológií, umelej inteligencie a dátovej vedy – by sa mohla začať sťahovať v roku 2025.

Ďalším veľkým rozvojovým projektom je výstavba **umelých ostrovov Kau Yi Chau** západne od ostrova Hongkong (projekt má rozlohu 1 000 ha, na ktorých sa vybudujú nové obytné a obchodné štvrte). V decembri bola predložená správa o posúdení vplyvu na životné prostredie, v ktorej sa uvádzajú potrebné rekultivačné práce⁶².

⁵⁷ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202409/16/P2024091600176.htm>.

⁵⁸ Tlačová správa priemyselného parku Cybeport: [https://www.cyberport.hk/files/675749ae9d5c5006010568/\[Press%20Release\]%20Cyberport%20Artificial%20Intelligence%20Supercomputing%20Centre%20Officially%20Commences%20Operations.pdf](https://www.cyberport.hk/files/675749ae9d5c5006010568/[Press%20Release]%20Cyberport%20Artificial%20Intelligence%20Supercomputing%20Centre%20Officially%20Commences%20Operations.pdf).

⁵⁹ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong: https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241227/20241227_123331_719.html.

⁶⁰ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong: <https://www.info.gov.hk/gia/general/202411/20/P2024112000145.htm>.

⁶¹ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong: https://www.news.gov.hk/eng/2024/04/20240418/20240418_151712_533.html.

⁶² Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong: https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241231/20241231_150510_663.html.

Pokiaľ ide o **environmentálnu politiku**, v apríli sa začal uplatňovať zákaz jednorazových plastových výrobkov⁶³, ktorý sa vzťahuje na výrobky ako jednorazový plastový riad, plastové príbory a plastové zubné kefky v reštauráciách a hoteloch. V máji vláda počas skúšobnej fázy odložila⁶⁴ systém spoplatňovania tuhého komunálneho odpadu, ktorého cieľom bolo znížiť zneškodňovanie odpadu a zvýšiť jeho zhodnocovanie. Zo správy ministerstva životného prostredia z decembra⁶⁵ vyplynulo, že 67 % tuhého komunálneho odpadu v Hongkongu sa uložilo na skládky. Zvyšných 33 % (1,97 milióna ton) bolo zhodnotených, z toho 1,52 milióna ton bolo vyvezených mimo Hongkongu na recykláciu a 0,45 milióna ton bolo recyklovaných na mieste. V júni vláda zverejnila stratégiu rozvoja vodíkového hospodárstva⁶⁶ a v decembri oznámila plán⁶⁷ na podporu elektrických autobusov a taxíkov a rozšírenie elektrických nabíjacích zariadení.

Obchodná politika

Hongkong uzavrel **deväť dohôd o voľnom obchode**. Ide o dohody s pevninskou Čínou (dohoda o hospodárskom partnerstve s Čínou alebo CEPA, prijatá v júni 2003 a neskôr posilnená), Novým Zélandom (marec 2010), členskými štátmi Európskeho združenia voľného obchodu (jún 2011), Čile (september 2012), Macaom (október 2017), Združením národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN, november 2017), Gruzínskom (jún 2018), Austrálie (marec 2019) a Peru (november 2024). Hongkong podpísal aj 24 **dohôd o podpore a ochrane investícií** so zahraničnými hospodárstvami (vrátane 10 členských štátov EÚ) a ukončil rokovania (čaká sa na podpis) o dohodách s Maldivami a Mjanmarskom.

V marci 2024 podpísali Hongkong a Bahrajn⁶⁸ dohodu o podpore a ochrane investícií. V novembri 2024 podpísal Hongkong dohodu o voľnom obchode s Peru⁶⁹. V súčasnosti prebiehajú rokovania o dohodách o podpore a ochrane investícií s Bangladéšom, Egyptom, Peru, Ruskom a Saudskou Arábiou. V januári 2024 podpísali Hongkong a Chorvátsko komplexnú dohodu o zamedzení dvojitého zdanenia⁷⁰.

Vo svojom politickom prejave z októbra 2024 predseda výkonnej rady uviedol, že Hongkong sa bude naďalej usilovať o skoré pristúpenie k **Regionálnemu komplexnému hospodárskemu partnerstvu**, ktoré zahŕňa 15 krajín ázijsko-tichomorského regiónu. Hongkong predložil žiadosť o pristúpenie v roku 2022, ale do konca roka 2024 sa k partnerstvu nepripojil.

⁶³ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202410/20/P2024102000250.htm>.

⁶⁴ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

<https://www.gov.hk/en/residents/environment/waste/management/mswcharging.htm>.

⁶⁵ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202412/19/P2024121900251.htm>.

⁶⁶ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/06/20240617/20240617_171024_544.html.

⁶⁷ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

https://www.news.gov.hk/eng/2024/12/20241210/20241210_170259_596.html.

⁶⁸ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202403/03/P2024030300365.htm?fontSize=1>.

⁶⁹ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202411/16/P2024111600021.htm>.

⁷⁰ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202401/24/P2024012400293.htm>.

Hospodárska integrácia s pevninskou Čínou

V októbri 2024 podpísali Hongkong a pevninská Čína dohodu o zmene **dohody o užšom hospodárskom partnerstve medzi pevninskou Čínou a Hongkongom o obchode so službami**⁷¹. V dohode sa: i) zavádzajú dodatočné liberalizačné opatrenia vo viacerých sektoroch služieb; ii) vytyčuje cieľ pomôcť hongkonským poskytovateľom služieb usadiť sa a podnikat' v pevninskej Číne; a iii) uľahčiť odborníkom v Hongkongu získanie práva na výkon povolania v pevninskej Číne. V dohode sa takisto zmierňujú pravidlá pre zahraničné spoločnosti vrátane spoločností z Európskej únie v Hongkongu, aby sa mohli ľahšie kvalifikovať ako hongkonskí poskytovatelia služieb a využívať výhody dohody o hospodárskom partnerstve s Čínou. Dohoda o užšom hospodárskom partnerstve o obchode so službami bola podpísaná v novembri 2015, pričom bola prvýkrát zmenená v novembri 2019 a doplnená dohodou o užšom hospodárskom partnerstve o obchode s tovarom (podpísanou v roku 2018).

Pokiaľ ide o **finančnú integráciu a vzájomný prístup**, kapitálové trhy Hongkongu a Číny sú spojené prostredníctvom systému Stock Connect, ktorý prepája hongkonskú burzu s jej náprotivkami v Šanghaji a Šen-čene, a systému Bond Connect na spoločný prístup na trhy s dlhopismi. V septembri 2021 ho doplnilo spustenie cezhraničného programu prepojenia správy majetku v oblasti veľkého zálivu Kuang-tung – Hongkong – Macao, ktorá umožňuje oprávneným obyvateľom pevninskej Číny, Hongkongu a Macaa investovať do produktov správy majetku distribuovaných bankami na trhu druhej krajiny. V roku 2023 bol rozšírený systém Stock Connect a spustená severná časť obchodovania systému Swap Connect – systém vzájomného prístupu, ktorý spája hongkonské a pevninské trhy úrokových swapov.

V januári 2024 boli oznámené opatrenia na aktualizáciu cezhraničného programu prepojenia správy majetku: i) spresnenie kritérií oprávnenosti investorov z pevninskej Číny; ii) rozšírenie rozsahu zúčastnených inštitúcií (s cieľom zahrnúť oprávnené spoločnosti, ktoré obchodujú s cennými papiermi) a oprávnených produktov; iii) zvýšenie kvóty pre individuálnych investorov; a iv) zlepšenie propagačných a predajných opatrení⁷².

V januári 2024 Hongkonský menový úrad a Čínska ľudová banka oznámili šesť opatrení na prehĺbenie finančnej spolupráce⁷³. V apríli Čínska regulačná komisia pre cenné papiere oznámila sériu opatrení na ďalšie rozšírenie vzájomného prístupu investorov na kapitálové trhy pevninskej Číny a Hongkongu⁷⁴. Medzi tieto opatrenia patrili: i) rozšírenie oprávnených kapitálových fondov obchodovaných na burze a zahrnutie realitných investičných trustov do programu Stock Connect; ii) podpora zahrnutia burzy na obchodovanie s akciami v južnej časti programu Stock Connect (vďaka čomu budú môcť investori z pevninskej Číny nakupovať finančné aktíva na hongkonskom akciovom trhu); iii) zlepšenie opatrení na vzájomné uznávanie fondov; a iv) povzbudenie pevninských spoločností, aby sa kotovali v Hongkongu. V máji Čínska ľudová banka, hongkonská Komisia pre cenné papiere a futures a Hongkonský menový úrad spoločne oznámili modernizáciu dohôd o vzájomnom prístupe medzi pevninským a hongkonským trhom úrokových swapov (Swap Connect)⁷⁵.

⁷¹ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:
<https://www.tid.gov.hk/english/aboutus/presspeech/press/2024/20241009.html>.

⁷² Obežník Hongkonského menového úradu:
<https://www.hkma.gov.hk/media/eng/doc/key-information/guidelines-and-circular/2024/20240124e2.pdf>.

⁷³ Tlačová správa Hongkonského menového úradu:
<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2024/01/20240124-3/>.

⁷⁴ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:
https://www.news.gov.hk/eng/2024/04/20240419/20240419_190851_206.html.

⁷⁵ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

Cieľom hongkonskej politiky v **oblasti Veľkého zálivu** je čiastočne: i) zvýšiť hospodársku integráciu, prepojenosť a harmonizáciu pravidiel a mechanizmov; ii) uľahčiť tok tovaru a osôb v rámci oblasti Veľkého zálivu; a iii) poskytnúť obyvateľom Hongkongu možnosť žiť a pracovať v oblasti Veľkého zálivu. V júni bol zriadený Výbor pre finančnú spoluprácu medzi Šen-čenom a Hongkongom a uskutočnilo sa jeho prvé zasadnutie⁷⁶. V júli bolo pri príležitosti 24. plenárneho zasadnutia spoločnej konferencie o spolupráci medzi Hongkongom a Kuang-tungom podpísaných šesť dohôd o spolupráci vrátane dohôd o spolupráci v oblasti spravodlivosti, testovania a certifikácie, bezpečnosti potravín a zdravotnej starostlivosti. V politickom prejave na rok 2024 sa uvádza, že hongkonská vláda bude pracovať na ďalšom uľahčovaní uznávania odborných kvalifikácií a na podpore cezhraničného toku údajov, lekárskej spolupráce a klinických skúšok. V politickom prejave bolo takisto oznámené, že sa bude ďalej rozvíjať logistický park medzinárodného letiska Hongkong v čínskom meste Tung-kuan, ako aj spolupráca s letiskom v Ču-chaj, ktoré sa nachádza v Číne, západne od Hongkongu a severne od Macaa. V novembri bola podpísaná dohoda medzi Hongkonským letiskovým úradom a skupinou Zhuhai Transportation Holdings Group o nadobudnutí 35 % podielu letiska v Ču-chaj Hongkonským letiskovým úradom⁷⁷. V politickom prejave sa takisto uvádza, že Hong Kong Investment Corporation Limited, investičná spoločnosť hongkonskej vlády, bude takisto skúmať investície do projektov v oblasti Veľkého zálivu. Zvýšenie právnej spolupráce v rámci oblasti Veľkého zálivu je takisto cieľom vládnej politiky. V politickom prejave sa uvádzajú plány na zavedenie a rozšírenie opatrení, ktoré podnikom investovaným v Hongkongu umožnia prijať hongkonské právo a rozhodnúť sa pre rozhodcovské konanie v Hongkongu, ak podnikajú v oblasti Veľkého zálivu. V júni hongkonské ministerstvo spravodlivosti a čínsky Najvyšší ľudový súd podpísali memorandum o porozumení o vytvorení platformy rozhrania pre justičnú a právnu spoluprácu v rámci oblasti Veľkého zálivu.

III. Vzťahy medzi Hongkongom a pevninskou Čínou

Dňa 18. júla sa skončilo tretie plénum 20. ústredného výboru Komunistickej strany Číny (ďalej len „KS Číny“). Tretie plénum načrtlo smer budúceho hospodárskeho rozvoja Číny. V časti s názvom „Pokračovanie v otvárani sa na vysokej úrovni“ sa v rozhodnutí tretieho pléna uvádza: „s využitím inštitucionálnych výhod politiky podľa zásady ‚jedna krajina, dva systémy‘ budeme (strana) pracovať na upevnení a posilnení postavenia Hongkongu ako medzinárodného finančného, prepravného a obchodného centra, podporovať Hongkong a Macao pri ich budovaní ako medzinárodných centier pre vysokokvalitné talenty a zlepšovať príslušné mechanizmy, aby tieto dva regióny zohrávali väčšiu úlohu pri otvárani sa Číny vonkajšiemu svetu. Budeme podporovať spoluprácu medzi Kuang-tungom, Hongkongom a Macaom v oblasti Veľkého zálivu prostredníctvom podpory užšieho zosúladenia pravidiel a mechanizmov.“

Na pozvanie hongkonskej vlády navštívili Hongkong v dňoch 26. až 27. augusta podpredseda ústavnoprávneho výboru Celočínskeho zhromaždenia ľudových zástupcov Shen Chunyao a tajomník vedúcej skupiny ministerstva obchodu KS Číny a minister obchodu Wang Wentao, aby vysvetlili dôsledky rozhodnutia tretieho pléna pre OAO. Obaja predstavitelia sa zúčastnili na zasadnutí za zatvorenými dverami približne so 400 úradníkmi ústrednej vlády a vedúcimi

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202405/13/P2024051300698.htm>.

⁷⁶ Tlačová správa vlády Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong:

<https://www.info.gov.hk/gia/general/202406/13/P2024061300459.htm>.

⁷⁷ Tlačová správa hongkonského medzinárodného letiska:

https://www.hongkongairport.com/en/media-centre/press-release/2024/pr_1762.

predstaviteľmi štátnych podnikov pôsobiacich v meste a na ďalšom zasadnutí za zatvorenými dverami s 500 hongkonskými vládnymi úradníkmi a funkcionármi. Následne sa konalo ďalšie zasadnutie za otvorenými dverami, na ktorom sa zúčastnilo približne 700 zástupcov z podnikateľského, odborného, vzdelávacieho, mediálneho a mládežníckeho sektora.

Riaditeľ pracovného úradu ústredného výboru KS Číny pre Hongkong a Macao a úradu Štátnej rady pre záležitosti Hongkongu a Macaa Xia Baolong navštívil Hongkong v dňoch 22. až 28. februára 2024 v rámci inšpekčnej návštevy. Počas tejto návštevy ústredná vláda zaradila pevninské mestá Si-an a Čching-tao do programu individuálneho cestovania, ktorý umožňuje obyvateľom týchto dvoch miest navštíviť Hongkong.

Dňa 28. februára predseda výkonnej rady zdôraznil, že hlavnými témami Xiaovej návštevy boli hospodársky rozvoj a správa okresu. Xia ocenil prácu vlády OAO a vyhlásil, že čínska ústredná vláda „plne podporuje“ rozvoj mesta. Okrem toho Xia opätovne potvrdil prácu obnovenej okresnej rady a novozriadených „tímov pre komunitnú starostlivosť“.

15. apríl 2024 bol Dňom vzdelávania v oblasti národnej bezpečnosti a pripomínal 10. výročie koncepcie „holistického prístupu k národnej bezpečnosti“, ktorú navrhol prezident Si Ťin-pching. Vo svojom prejave 15. apríla riaditeľ Xia zopakoval, že mesto by sa malo „pevne držať“ základnej línie národnej bezpečnosti a vyzval mesto, aby sa „aktívne prispôsobilo novej situácii a novým výzvam“ v meniacom sa domácom a vonkajšom prostredí.

V roku 2024 orgány pevninskej Číny zintenzívnili interakciu s miestnou podnikateľskou komunitou. V odpovedi z 30. júla čínsky prezident Si Ťin-pching vyzval hongkonských podnikateľov s koreňmi v meste Ning-po na východnom pobreží Číny, aby sa „lepšie začlenili do národných reforiem a rozvoja a viac prispeli k modernizácii Číny“.

8. novembra 2024 riaditeľ Úradu pre záležitosti Hongkongu a Macaa Xia Baolong požiadal 29 vedúcich predstaviteľov podnikov z mesta, aby „prevzali zodpovednosť“ za hospodársky rozvoj mesta v „meniacom sa vonkajšom prostredí“.

Dňa 29. novembra 2024 hongkonská vláda pod „vedením“ Úradu pre záležitosti Hongkongu a Macaa a s „podporou“ styčného úradu ústrednej vlády zorganizovala slávnostný ceremoniál, na ktorom miestna podnikateľská komunita prisľúbila podporu Severnej metropole – novej rozvojovej oblasti v severozápadnej časti Hongkongu a v susedstve susedného mesta Šen-čen. Na podujatí sa zúčastnilo viac ako 80 zástupcov podnikov, z ktorých 35 podpísalo dohody o príspevku k rozvoju Severnej metropoly s celkovými plánovanými investíciami vo výške viac ako 100 miliárd HKD (11,9 miliardy EUR).

Orgány v pevninskej Číne a v Hongkongu spolupracovali v roku 2024 na zlepšení účinnosti hraníc. V júli hongkonský minister bezpečnosti Chris Tang prezradil, že na dvoch kontrolných stanovištiach so susedným pevninským mestom Šen-čen sa zavedie „spoločné odbavenie“, ktoré umožní cestujúcim stať v rade na kontrolu dokladov len raz namiesto dvakrát.

V dňoch 3. až 10. novembra navštívila delegácia 20 sudcov a súdnych úradníkov z Hongkongu čínsky región S'-čchuan v rámci prebiehajúcich odborných výmen medzi sudcami a súdnymi úradníkmi z Hongkongu a pevninskej Číny.

20. augusta 2024 sa v Hongkongu po prvýkrát po 14 rokoch konala Svetová konferencia Číňanov žijúcich v zahraničí na podporu mierového zjednotenia Číny. Na konferencii

vystúpil člen politbyra KS Číny a riaditeľ pracovného oddelenia jednotného frontu KS Číny Š' Tchaj-feng, ktorý uviedol, že uplatňovanie zásady „jedna krajina, dva systémy“ v Hongkongu zohralo kľúčovú úlohu pri dosahovaní „zjednotenia krajiny“.

Po deväťročnom prerušení obnovil Šen-čen v roku 2024 systém viacnásobných individuálnych návštev pre osoby s trvalým pobytom v Šen-čene, ktorý im umožňuje navštíviť Hongkong. Mesto Šen-čen 1. decembra rozšírilo tento systém aj na držiteľov povolenia na pobyt v Šen-čene. Hongkonská vláda vo vyhlásení uverejnenom 29. novembra uviedla, že očakáva, že nový systém „podstatne zvýši počet návštevníkov Hongkongu, ďalej podporí hongkonský cestovný ruch, maloobchod a stravovacie služby a vytvorí nový impulz pre hongkonské hospodárstvo“.

V januári 2024 nadobudla platnosť Dohoda o vzájomnom uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach medzi súdmi pevninskej Číny a Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong podpísaná v januári 2019 po ukončení príslušných legislatívnych prác.

Čína je **najväčším partnerom Hongkongu v oblasti obchodu s tovarom**, pričom v roku 2024 na ňu pripadalo 51,0 % celkových obchodných transakcií Hongkongu. Hongkong je zase pre Čínu významným obchodným centrom a v roku 2024 bol štvrtým najväčším obchodným partnerom Číny.

Hongkong bol v roku 2024 naďalej **kľúčovým daňovým rajom a centrom pre investície Číny**. V roku 2023 (posledný rok, za ktorý sú k dispozícii údaje) bola pevninská Čína najväčším zdrojom priamych zahraničných investícií (ďalej len „PZI“) v Hongkongu s výnimkou daňových rajov, ako aj prvým cieľom hongkonských odchádzajúcich PZI, pričom predstavovala 31 % objemu prichádzajúcich PZI a 50 % celkového objemu odchádzajúcich PZI⁷⁸. Hongkong je zasa najväčším zdrojom PZI v pevninskej Číne a hlavnou destináciou pre zahraničné PZI pevninskej Číny, na ktoré pripadá 59,2 % prichádzajúcich PZI Číny a 59,3 % odchádzajúcich PZI Číny (2023)⁷⁹. Na hongkonskej burze cenných papierov bolo ku koncu decembra kótovaných 1 478 podnikov z pevninskej Číny, čo predstavovalo 79,8 % celkovej trhovej kapitalizácie a 90,8 % obratu akcií.

IV. Bilaterálne vzťahy a spolupráca medzi EÚ a Hongkongom

V roku 2024 sa úrad EÚ v Hongkongu pravidelne stretával s hongkonskými orgánmi vrátane predsedu výkonnej rady, počas ktorých vyjadroval obavy z narušania demokracie a ľudských práv v Hongkongu a z vykonávania zákona o národnej bezpečnosti. Úrad EÚ bol v kontakte aj s Úradom komisára Ministerstva zahraničných vecí Číny. Súčasný vedúci úradu EÚ nastúpil do funkcie v septembri a už sa stretol s väčšinou vysokých predstaviteľov hongkonskej vlády, ako aj s mnohými kľúčovými miestnymi zainteresovanými stranami z podnikateľskej sféry, akademickej obce a občianskej spoločnosti.

V roku 2024 úrad EÚ uľahčil a podporil návštevy úradníkov EÚ v Hongkongu. V dňoch 13. a 14. apríla navštívil Hongkong výkonný riaditeľ Európskej služby pre vonkajšiu činnosť pre Áziu a Tichomoríe Niclas Kvarnström. Ďalšími návštevníkmi počas roka boli zástupca generálneho riaditeľa Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre finančnú stabilitu,

⁷⁸ Štatistická správa o štatistike vonkajších priamych investícií Hongkongu (vydanie z roku 2023), 10. decembra 2024, k dispozícii na adrese: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1040003&scode=260>.

⁷⁹ Hongkonská Rada pre rozvoj obchodu: <https://research.hktdc.com/en/article/MzIwNjcyMDYx>.

finančné služby a úniu kapitálových trhov (ďalej len „GR FISMA“) a dvaja riaditelia z GR FISMA. V roku 2024 navštívil Hongkong aj predseda Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy a niekoľko vládnych predstaviteľov členských štátov EÚ.

V roku 2024 vycestovalo do Európskej únie a členských štátov EÚ niekoľko hongknských úradníkov. V máji sa hongknský minister inovácií, technológií a priemyslu stretol v Bruseli s európskou komisárkou pre inováciu, výskum, kultúru, vzdelávanie a mládež.

V súlade so závermi Rady o Hongkongu z júla 2020⁸⁰ pokračoval úrad EÚ v Hongkongu a generálne konzuláty členských štátov EÚ v Hongkongu vo vykonávaní pozorovaní súdnych konaní a v roku 2024 sa zúčastnili na 80 súdnych zasadnutiach v Hongkongu.

V roku 2024 úrad EÚ pokračoval v organizovaní umeleckých podujatí na podporu dodržiavania ľudských práv. V úzkej spolupráci s ukrajinskou komunitou v Hongkongu zorganizoval úrad EÚ 24. februára panelovú diskusiu pri príležitosti druhého výročia ruskej invázie na Ukrajinu. S cieľom ďalej zvyšovať povedomie v Hongkongu o prebiehajúcej ruskej agresii na Ukrajine otvoril úrad EÚ hongknský festival filmov z EÚ a festival dokumentárnych filmov z EÚ a Ázie s ukrajinskou produkciou a zorganizoval dve premietania ukrajinských filmov na miestnych univerzitách.

Úrad EÚ v spolupráci so školou žurnalistiky na miestnej univerzite v Hongkongu zorganizovala 9. novembra premietanie dokumentárneho filmu „20 dní v Mariupole“, ktorý získal Oscara, a panelovú diskusiu pri príležitosti Medzinárodného dňa skončovania s beztretnosťou za tretné činy proti novinárom (2. novembra) a 1 000. dňa komplexnej vojenskej agresie Ruska proti Ukrajine (19. novembra).

Úrad EÚ takisto pokračoval v spoluorganizovaní každoročného hongknského festivalu dokumentárnych filmov z EÚ a Ázie, ktorého cieľom je poukázať na sociálne nerovnosti.

V decembri 2024 úrad EÚ spoluorganizoval výročnú umeleckú cenu „Colours of Humanity“, predtým známu ako Hongknská cena za umenie v oblasti ľudských práv.

S cieľom vyjadriť záväzok EÚ dodržiavať zásady rovnosti a nediskriminácie a podporiť práva LGBTIQ+ osôb zorganizoval úrad EÚ premietanie filmu a panelovú diskusiu so zameraním na registrované partnerstvá a rovnosť manželstiev, na ktorých sa zúčastnili zástupcovia občianskej spoločnosti, podnikateľskej obce, konzulárneho zboru a tvorcovia politik. Úrad EÚ sa v roku 2024 opäť zúčastnil na každoročnom podujatí Hong Kong Pride.

Úrad EÚ udržiava pravidelné kontakty so skupinami občianskej spoločnosti v Hongkongu, ktoré sa zaoberajú rôznymi témami vrátane práv väzňov a situácie žiadateľov o azyl. Úrad EÚ takisto spoluorganizoval 17. decembra 2024 obed s mimovládnyimi organizáciami a zástupcami oficiálnych orgánov o duševnom zdraví mládeže.

Úrad EÚ spolu s miestnymi partnermi zorganizoval v roku 2024 tretí ročník podujatia „Zelená cesta“. Zelená cesta je konferencia na podporu výmeny názorov o tom, ako najlepšie riešiť zmenu klímy. Na podujatí boli zastúpení účastníci na vysokej úrovni zo strany vlády (vrátane predsedu výkonnej rady Johna Leeho) aj priemyslu a výsledkom tohtoročného podujatia boli odporúčania, ktoré umožňujú väčšiu účasť priemyslu EÚ a noriem EÚ na podporu

⁸⁰ Závery Rady o Hongkongu, 24. júla 2020, k dispozícii na adrese: <https://www.consilium.europa.eu/media/45222/council-conclusions-on-hong-kong.pdf>.

hongkonskej environmentálnej agendy. Okrem toho sa v rámci podujatia uskutočnili informačné kampane pre verejnosť s cieľom informovať o príslušných politikách EÚ vrátane digitálnej a zelenej agendy, smernice o náležitej starostlivosti a podávania správ v oblasti životného prostredia, sociálnych vecí a riadenia.

Podľa každoročného prieskumu o zahraničných spoločnostiach⁸¹, ktorý uskutočnil hongkonský Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku⁸², **EÚ v roku 2024 zostala najväčšou nečínskou zahraničnou obchodnou komunitou v meste** pred Japonskom, USA a Spojeným kráľovstvom. V roku 2024 pôsobilo v Hongkongu najmenej 1 640 spoločností z EÚ. Približne polovica z týchto spoločností (800) využívala mesto Hongkong ako svoje regionálne ústredie alebo regionálnu kanceláriu. Podniky EÚ pôsobili v širokej škále odvetví vrátane finančných a obchodných služieb, obchodu a logistiky, maloobchodu, potravinárstva, stavebníctva a strojárstva. Z prieskumu vyplynulo, že počet zaznamenaných spoločností z EÚ bol o 5,9 % vyšší ako v roku 2023. To znamená, že počet spoločností z EÚ v Hongkongu prekročil úroveň pred pandémie ochorenia COVID-19 a pred zavedenia zákona o národnej bezpečnosti, pričom v roku 2024 bolo v Hongkongu prítomných o 2,3 % viac spoločností z EÚ ako v roku 2019 (zatiaľ čo celkový počet nečínskych zahraničných spoločností sa v rovnakom období zvýšil o menší podiel, a to o 1,4 %). Z prieskumu však takisto vyplýva, že počet spoločností z EÚ s regionálnym ústredím v Hongkongu zostáva pod úrovňou z roku 2019 (–9,8 % v roku 2024 oproti roku 2019), hoci pokles počtu regionálnych ústredí spoločností z EÚ so sídlom v Hongkongu bol výrazne nižší ako v prípade nečínskych zahraničných spoločností ako celku (–17,8 % v rovnakom období).

V roku 2024 dosiahol **bilaterálny obchod s tovarom medzi EÚ a Hongkongom sumu 28,3 miliardy EUR**, čo predstavuje pokles o 8,7 % v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2023. Vývoz tovaru z EÚ do Hongkongu dosiahol hodnotu 24,1 miliardy EUR, zatiaľ čo hodnota dovozu z Hongkongu do EÚ bola 4,3 miliardy EUR, čo pre EÚ predstavovalo **prebytok vo výške 19,8 miliardy EUR**⁸³. **EÚ bola** v roku 2024, po Číne, Taiwane a USA⁸⁴, **štvrtým najväčším partnerom Hongkongu v oblasti obchodu s tovarom**. Hongkong bol aj naďalej významnou platformou pre obchod medzi Čínou a EÚ.

EÚ bola v roku 2022 **tretím najväčším** obchodným partnerom Hongkongu v oblasti služieb (podľa hongkonského Úradu pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku bol rok 2022 posledným celým rokom, za ktorý boli v čase písania tejto správy k dispozícii údaje z Hongkongu)⁸⁵. **V roku 2023 bol Hongkong 11. najväčším** partnerom EÚ v oblasti obchodu so službami (Eurostat)⁸⁶. Z údajov Eurostatu vyplýva, že obchod EÚ so službami s Hongkongom dosiahol v roku 2023 hodnotu 38,4 miliardy EUR, čo predstavuje medziročný pokles o 10,6 %. Vývoz služieb z EÚ do Hongkongu v roku 2023 predstavoval 24,3 miliardy EUR a dovoz z Hongkongu 14,1 miliardy EUR, čo pre EÚ znamenalo prebytok 10,3 miliardy EUR. Hlavnými obchodovanými službami sú doprava, telekomunikácie, finančné služby a ostatné obchodné služby.

⁸¹ Prieskum poskytuje len údaje o počte spoločností. Neodráža spoločnosti z EÚ, ktoré obmedzujú alebo presúvajú niektoré činnosti a/alebo zamestnancov (aj počas pandémie).

⁸² Správa o ročnom prieskume spoločností v Hongkongu s materskými spoločnosťami so sídlom mimo Hongkongu, Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong (vydanie 2024): <https://www.censtatd.gov.hk/en/wbr.html?ecode=B11100042024AN24&scode=360>.

⁸³ Zdroj: Eurostat: Európska únia, obchod s tovarom <https://ec.europa.eu/eurostat/comext/newxtweb/>.

⁸⁴ Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong: <https://www.censtatd.gov.hk/en/scode230.html>.

⁸⁵ Úrad pre sčítanie obyvateľstva a štatistiku Osobitnej administratívnej oblasti Hongkong: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?pcode=B1020011&scode=240>.

⁸⁶ Eurostat: Európska únia, obchod s tovarom <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

EÚ bola v roku 2023 piatym najväčším investorom v Hongkongu a šiestou najväčšou destináciou hongkonských priamych zahraničných investícií na svete (hongkonská štatistika, rok 2023 bol posledným rokom, za ktorý boli v čase písania tejto správy k dispozícii údaje). Podľa Eurostatu bol Hongkong v roku 2023 deviatym najväčším zdrojom PZI do EÚ v hodnote 157,3 miliardy EUR (medziročný pokles o 19 %) a 19. najväčšou destináciou PZI EÚ v hodnote 82,1 miliardy EUR (medziročný pokles o 26,0 %)⁸⁷.

Projekt nástroja na podporu politického dialógu medzi EÚ a Hongkongom a Macaom poskytol začiatkom roka platformu na diskusie o témach, ako je udržateľnosť, a to až do mája 2024. V decembri 2024 bol spustený nový nástroj politického dialógu a verejnej diplomacie pre Hongkong a Macao. Trojročný projekt podporuje pokračujúcu spoluprácu úradu EÚ s kľúčovými partnermi v Hongkongu v oblasti strategických tém spoločného záujmu, a to najmä prostredníctvom spoločných podujatí, prípravy štúdií a vydávania propagačných materiálov.

Rada Európskej únie v decembri 2024 zmenila rozhodnutie 2014/145/SZBP o reštriktívnych opatreniach v súvislosti s činnosťami narúšajúcimi alebo ohrozujúcimi územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny a rozhodnutie 2014/512/SZBP o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie, ktorým Rusko narúša alebo ohrozuje územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny⁸⁸. Jedným z výsledkov tejto zmeny bolo doplnenie hongkonských subjektov do zoznamu uvedeného v prílohe k rozhodnutiu 2014/145/SZBP a v prílohách k rozhodnutiu 2014/512/SZBP.

⁸⁷ Eurostat: Štatistika priamych investícií Európskej únie
<https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

⁸⁸ Tlačová správa Rady Európskej únie:
<https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2024/12/16/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-15th-package-of-restrictive-measures/>.